

precum ne spune însuși — »a ținut totdeauna sus steagul partidului național«, ne spune prin un organ de presă ungurească astăzi părăsește partidul național român. Am fi dorit din toată inima să înțelegem mai mult și mai multe din declarația sa, dar ne-au fost peste puțină. Părintele Mangra ne asigură prin șirele acuzatoare și polemice ale declarației sale că și pe cărările cele nouă, pe care a apucat singur »va dovedi că numai binele neamului său urmărește«. Avem prea multă stimă pentru un amic, care de 30 ani ne-a fost tovarăș credincios, pentru a ne îndoi astăzi de sinceritatea dorințelor sale. Dar nu aceste sentimente formau obiectul nedumeririlor noastre în momentul despărțirii. Părintele Mangra a tăcut până acum și a lăsat ca faimele despre viitoarea sa atitudine politică să-și facă în toată voia drumul lor.

Eram deci în drept ca în momentul când dânsul află de bine a vorbi să lămurească pe deplin mai ales pe conaționalii săi, nu sentimentele sale, ci anume îndemnurile sale politice, cari l-au silit să se despartă de noi. Întrebarea firească ce și o pune fie care român este: Părintele Mangra a ținut totdeauna steagul partidului național sus, pentru ce îl părăsește acum? Căci nimeni nu-și poate închipui că deodată cu părintele Mangra trece și steagul partidului național român în tabăra guvernamentală! După cuprinsul declarațiunii sale făcute nici o bucată mititică din acest steag n'a rămas în mâinile sale. În tabăra în care a intrat amicul nostru are să se întâlnească nu numai cu grofi și miniștri puternici ci și cu oameni mai mărunți, cari se scutesc acolo de vijelia vremurilor. Îndesebi se va întâni și cu vre-o câțiva români, cari însă au meritul a nu fi ținut niciodată la steagul partidului național. Se pune părintele Mangra în rând cu Burdă, Șeghescu și Moldovan Ghergheli, sau se separă de ei, și prin ce? Declarația sa lasă și această întrebare fără răspuns.

Este adevărat că »guvernul Khuen a în-

scris în programul său pacea între naționalități« și să admitem că »a făcut primul pas în acest sens când s'a hotărât în mod serios să examineze plângerile noastre«. Dar și partidul național român a făcut al doilea pas, când s'a hotărât a lua o atitudine expectativă. Această atitudine a partidului național român nu numai că nu împiedică înțelegerea dorită și de Părintele Mangra, ci soarta ei o încredințează întreaga guvernului, precum trebuie să și fie. Din o »examinare serioasă a plângerilor noastre« poate să rezulte multe lucruri și eventual și nimic. Părintele Mangra prin părăsirea steagului, la care a ținut 30 ani, nu face deci al doilea, ci *ultimul* pas, pe care nu el singur ar trebui să l facă, ci poporul românesc. Așa precum ne declară părintele Mangra că face »al doilea pas«, noi pe lângă cea mai mare bunăvoință nu vedem decât primul pas spre dezertare.

În situațiunea politică actuală a Ungariei ne-am fi putut închipui o diferențiere de păreri printre români în direcțiunea a ne apropierea de guvern mai mult decât ne-am apropiat. Ne-am fi putut închipui ca unul dintre noi, care este în măsură să cunoască mai de aproape rostul lucrurilor politice, să se rupă dintre noi și să meargă, firește pe răspunderea sa proprie, alte drumuri de atât ale noastre tuturor ceștialaltă. În aceste închipuiri însă nimeni dintre români nu putea să intre în partidul guvernamental decât *cu programul național românesc*.

Dacă Părintele Mangra și ar fi făcut această rezervă indispensabilă, ar fi câștigat un titlu la examinarea serioasă din partea românilor a procedurii sale. Dar despre programul național român declarația Părintelui Mangra nu cuprinde nici un cuvânt.

Greșeli se fac și pe terenul politic tot așa de ușor ca pe alte terene. Străduința noastră a tuturor trebuie să fie a recunoaște greșelile și a le îndrepta. Conducătorii poporului mai ales să râvnească la aceasta

virtute a recunoașterii și îndreptării lucrurilor făcute.

Poporul românesc își urmează înaintea; el poate să fie ținut în un moment prin o desorientare sau altuia dela cârmă, dar el nu noască greșelile, să le judece dreptez. Judecata lui este totdeauna roasă și fără apel pentru cei ce și nu și-le îndreptează. În luptele politice poporul românesc n'are niciodată a-și păstra individualitatea care va ști să și-o apere în toate războaiele și cu toate mijloacele. Căci s'ar putea găsi o formulă, luptele noastre ar putea fi date semne decât cele naționale române înșeală.

La America! Șeful serviciului de la Sopron a înaintat zilele aceste interne raportul său despre emigrările tatele de dincolo de Danăre: Sopron Vas și Zala.

Tabloul statistic ce ni se prezintă este trist: în cursul anului trecut, numai în 4 comitate au emigrat 36.775 de înșiși emigranți li s'a refuzat trecerea frontierei și nu-și făcuseră încă serviciul militar.

Aproape 40.000 de cetățeni din unele comitate!

Tabloul statistic prezentat ministrului interne se ocupă, firește, și cu cauzele emigrării în masă și între cauzele principale cehiul și eternul pretext: *indemnul de emigrare!*

La nedreptățile și volnicile ce au săvârșit țării nu se gândește nimeni, nu cel cari ar avea datoria să se gândească.

Maj. Sa la Budapesta. Din Budapesta ni se telegrafiază că Maj. Sa va sosi în Budapesta în 12 Mai și va sta în capitală săptămâni.

păstrat ceace tu i-ai învățat să fie, fiii buni ai neamului lor.

Și fiindcă acum, așa de pe neașteptate, ai plecat din ceața depărtărilor tale triste venind să ne ascuți glasul păsurilor noastre, mai presus de faptele tale măriminoase, lasă-ne să cunoaștem un pic din ființa ta neasemănată ca să învățăm școala înaltă a naturii tale neînchipuit de fericite. Spune-ne cum să știm fi tari, curagioși, mari, înfățișat arată-ne ceiace numele tău singur nu ne spune îndeajuns, învață-ne cum să ne desbrăcăm de slăbiciuni, cum să ne iubim aproapele și cum să putem fi buni. Căci dacă bunătatea se zice că este un reflex din cer în om, faptele tale, Vasile Stroescu, ne arată că reflexele cerului s'au pogorât în aureolă asupra capului tău!

Nu ești o minune din basme, nu ești amăgire, fratele nostru bun, ci așa cum te-ai arătat nouă în haosul nostru de lupte, slăbiciuni și învrăbiri, numele tău simplu ni se sapă adânc, adânc în suflete și faptele tale ne trezesc un cult adevărat, aproape sacru pentru ființa ta, căci în zilele noastre de azi, tu ești un sfânt!

Mark Twain.

Păsurile sufletești ale d-rei Aurelia.

Întâmplările ce vi-le povestesc, le-am aflat din scrisoarea unei domnișoare tinere, care locuiește în marele oraș San Jose. Această domnișoară îmi este cu desăvârșire necunoscută; iar scrisoarea este subsemnată Maria Aurelia, — atât și nimic mai mult. Poate că este un pseudonim, dar aceasta nu face nimic: biata domnișoară are inima cernită de nefericirile ce i-s'au întâmplat; și apoi păreri contradictorii ale unor prieteni, mai mult sau mai puțin cu minte, și ale unor dușmani, mai mult sau mai puțin răi, au aruncat o într-o așa confuzie, încât nu mai știe cum să iasă din păsurile sufletești de care se simte apăsată, cu puțină nădejde de scăpare. În această încurcătură se îndreptează spre mine și mă roagă să i vin în ajutor, și câte le spune le spune astfel încât ar înduloșa și inima unei statui. Ascultați trista ei istorie:

»La vârsta de șasprezece ani, scrie ea, întâlni și început să lubească, cu toată puterea unei inimi înfocate, pe un tânăr din New Jersey, pe care l

chema William Breckinridge Carnther era cu șase ani mai mare decât dânsa. Diră cu învoirea părinților și prietenilor, ceput părea că viața lor se va deosebi lipsă de suferințe, puțin cunoscute de mulți oameni.

Da la urmă se schimbă norocul. Timpul îmbolnăvi de un vărsat din cele mai teribile. Când se sculă din pat, fața-i era ciur și frumusețea în veci pierdută. Ce făcuse? Cea dintâi pornire a ei, se înțelese, rupe legătura cu el. Însă o apucă nădejde, căci el era un tânăr și ceru numai o mare, pentru a se putea obicinui cu nădejde a lucrurilor. Nunta fu amânată luni.

Chiar în ajunul zilei hotărâte pentru William Breckinridge, uitându-se la un balon național, căzu într'un puț și-și frânse care trebuia să-l taie de-asupra grădii. Ce făcuse Aurelia? Se înțelese că în gândul de a rupe relațiile cu el; dar biera rămase biruitoare; se mărgini din nou nunta, spre a da timp logodniței să redobândească sănătatea.

Și iarăși se năpusti asupra bietului

FABRICA DE OBLOANE
JALUSINE DE ESSLINGEN
CONTRA RAZELOR SOLAR
ȘI STORURI

RONA
ERNÓ
BUDAPEST
TELEFON 23-85

IZABELLA
UTCZA 47.
TELEFON 23-45.

Din România.

Instrucția țăranilor. Ministrul de război al României generalul Crainiceanu luând cuvântul în camera deputaților, a stăruit cu energie pentru instrucția țăranilor la sate, rostind următoarele cuvinte adevărate:

»Și pentru ce aceasta, dlor deputați? Pentru că instrucția țăranului e instrucția armatei, pentru că buna stare sanitară a țăranului este tăria armatei.

În legătură cu aceasta, să-mi dați voie, dlor deputați, a vă anunța că în legea de recrutare, pe care, după cum ați văzut, trebuie să o depun la toamnă, spre a mări efectivul nostru la recrutare, s'a înscris o dispoziție în sensul de a asigura mai întâi instrucția țăranului.

S'a prevăzut anume că săteanul care face clase primare rurale, să dobândească o reducere de serviciu. În loc ca părinții să fie, ca astăzi, forțați prin amenzi a-și trimite copiii la școală, ei să fie indemnati la aceasta prin o reducere de serviciu a fiilor lor cari vor dovedi că au căpătat în armată instrucția militară completă și se vor lega că se întorc la căminul lor, pentru a căuta pământul, iar nu să rămână în orașe.

Clădesc, dlor deputați, că prevederile din legea actuală, ca absolvenții a opt clase de liceu să aibă o reducere de serviciu de un an, care nu există nici în Franța, țara cea mai democratică, este în țara noastră un privilegiu, și atunci trebuie să se bucure de o reducere de serviciu și sătenii. (Aplauze).

Comitetul de instrucție a armatei are în vedere să se facă o reducere de serviciu de un an, care nu există nici în Franța, țara cea mai democratică, este în țara noastră un privilegiu, și atunci trebuie să se bucure de o reducere de serviciu și sătenii. (Aplauze).

Recepția ministrului Spaniei la Palat. Regele Carol al României a primit ieri, la orele 12, la palat cu ceremonialul obișnuit pe domnul Manuel Maledo, ministrul Spaniei la București.

Împreună cu noul ministru au fost primiți la palat și domnii L. Landa, secretar de legație și R. I. Bagner, însărcinat de afaceri.

Recepția s'a făcut în prezența Altețelor Lor Regale Principilor Ferdinand și Maria, a d-nului Al. Djuvara, ministrul afacerilor străine și a Curților militare regală și princiară.

D. Maledo a prezentat M. S. Regelui scrisorile de acreditare din partea Regelui Alfons al Spaniei și a rostit un scurt discurs, spunând că se simte fericit de a fi trimisul Suveranului său pe lângă M. S. Regele României.

Suvernul român a răspuns mulțumind și afirmând că simte o adevărată satisfacție de a vedea Spania reprezentată în România printr'un ministru plenipotențiar.

D. Manuel Maledo a prezentat apoi M. S. Regelui personalul legațiunii Spaniole.

Recepția s'a terminat la ora 1 d. a.

Ministrul Spaniei împreună cu personalul legației au fost conduși cu trăsurile palatului la otel Boulevard.

La sosirea și plecarea ministrului Spaniei garda palatului a dat onorurile.

Scrisoare din Roma.

O noutate teatrală: »L'amore dei tre re«, de Sem Benelli. — Cine este Sem Benelli? — Căderea lui »Chantecler« în Italia.

(Dela corespondentul nostru).

Scrisoarea de față este o analiză a unei opere care a avut succes în Italia și care este în prezent în discuție în România. Este vorba de o nouă creație teatrală, »L'amore dei tre re«, de Sem Benelli. Cine este Sem Benelli? Este un dramaturg italian care a avut succes în Italia și care este în prezent în discuție în România. Este vorba de o nouă creație teatrală, »L'amore dei tre re«, de Sem Benelli. Cine este Sem Benelli? Este un dramaturg italian care a avut succes în Italia și care este în prezent în discuție în România.

Origina acestei fierberii este locul de frunte pe care Sem Benelli l-a căpătat în literatura italiană ca poet cu tragedia »La cena delle beffe« — Cina giunelor — care de anul trecut până acum s'a

cuprinsă de o mărime demnă de laudat, spuse că s'a gândit foarte serios la toate aceste, dar nu vede întru cât Breekinridge ar fi vinovat.

Și tot li mai așteptă; el însă își franse și piciorul celalt.

Nenorocită fu ziua în care sârmana fată cu desperare văzu pe chirurg luând sacul plin cu carne omenească, pe care ea îl cunoștea așa de bine. Simțea că-i lua o bucată mai mult din logodnicul ei. Nu-și putea ascunde, că obiectul iubirii sale se micșora într'un mod simțitor. Dar și de astă dată se împotrivi tuturor dojenirilor familiei sale și rămase hotărâtă.

În sfârșit, toate erau gata spre a-i împreuna. Dar nu! încă o calamitate! Un singur om fu scalpat de indienii sălbateci, în anul trecut, și acel om a fost William Breekinridge Carnthers dela New-Jersey. Se înorcea tocmai dintr'o mică călătorie, cu inima plină de încântare, când pierdu pentru vecie podoaba capului cu piele cu tot. În acest cîas de amărăciune își afurisi soarta, care odată cu părul nu-l luase și capul.

În sfârșit, Aurelia se găsește într'o mare încercătură sufletească. Ce să facă? Ea tot tubește pe Breekinridge el. Dar familia se împotrivesc din toate puterile la cununia lor, de oare-ce el n'are avere și a pierdut orice mijloc de a între-

ține casa prin munca lui. Ce să fac? Întrebă ea cu o grijă care îi strânge inima.

Întrebarea e cam delicată. E vorba de fericirea întregii vieți a unei femei și a aproape a trei sferturi dintr'un bărbat. După părerea mea, răspunderea ar fi prea mare, dacă a-și povățui-o în alt chip, decât prin niște propuneri cam departe. Oare n'ar trebui acest tinăr reîntregit spre pildă? Dacă Aurelia are de unde cheltui, să se încerce a da iubitelui ei invalid brațe și picioare de lemn, un ochi de sticlă, o perucă, în sfârșit toate cele ce lipsesc. Apoi să i încuviințezi o nouă amănare de trei luni, care va fi cea din urmă; și dacă după acest timp nu și-a frânt vre-un alt membru esențial personalității lui, atunci să se mărite cu voea lui Dumnezeu.

»Cu acest chip nu sânteti prea expuse, domnișoară. Dacă domnul Breekinridge urmează tristul său obicei de a se vătăma la fiecare prilej, atunci la încercarea viitoare va pieri cu desăvârșire; toate greutățile vor fi atunci înlăturate. Picioarele de lemn și celelalte membre artificiale rămân văduvei. Nu pierdeți decât cea din urmă bucată dintr'un soț iubit dar nefericit, care cu cea mai sinceră bunăvoință nu se poate împotrivi unei aplicări interesante, dar primejdioase. Încearcă dar, Mario-Aurelio, încearcă! Mult și a-

Optele electorale în Bosnia. Comitetul electoral al ampioianților a ales în întregime cu organizarea națională sîrbească pe următorii domni ca candidați în clasa 2 a curiei I ortodoxe:
Dr. Diogen Petrovici, mare proprietar, Stefan Grdjići, profesor, I. P. și Dr. I. Simici, arhitect. Din organizația națională sîrbești au fost aleși următorii candidați de comitetul ampioianților următorii candidați:
Risto H. Damianovici, comerciant, Voislav Ciorovici, mare proprietar, Svetozar Ciorovici, publicist și Mateiu Popovici, preot.
Cădară toți alegătorii sîrbi și ceilalți alegători de lege ortod. orient. În curia I, clasa doua, lege în 23 Maiu pe acești opt candidați, pe întreaga țară e numai un cerc electoral. Deja se trimit apelurile către alegători, partea organizației naționale sîrbești, și separata a comitetului ampioianților.
Căntim încă că candidatul prim Petru Teodorescu e fiul învățătorului din Ologon (Banat), Diogen Petrovici e fiul decedatului milionar macedonean din Sarajevo. Ambii candidați se dau însă de sîrbi adevărați. Ceilalți candidați sînt sîrbi autohtoni, doi din Mosoniu din Tuzla, unul din Vlasenița și restul din Sarajevo.

Ședința de noapte — în Croația. Ședința starceviciană a pornit împotriva guvernului croat, în fruntea căruia stă banul și o organizație asemănătoare profitând de absența guvernului croat.
Ședința de noapte a fost foarte interesantă și a durat până la ora 11, când s'a suspendat până la orele 11, când s'a suspendat proiectul și în a treia citire.

perdu brațul la o explozie de gaz și peste o mașină de făcut unt îl luă și pe cel din urmă. Inima Aureliei fu cu desăvârșire zdrobită de cele din urmă nefericiri; ea fu cuprinsă de o dură mahnire, văzând că logodnicul ei duce bucată de bucată.
Ședința de noapte a fost foarte interesantă și a durat până la ora 11, când s'a suspendat proiectul și în a treia citire.

Gulere și lanșete.

Numai calitate bună. **SUC. EMMER FERENCZ**
Marca lanț. **Welsmayr Ferencz**
Timișoara, centru, strada Hunyadi.

reprezentat în Italia de peste patru sute de ori și care a fost tradusă și în franțuzește și jucată cu mult succes la Paris de Sarah Bernardt.

Italia toată a fost în mișcare, și toate orașele principale, au trimis reprezentanți expre ai gazetelor mai importante, ca să asiste și să comunice rezultatul primei reprezentații. Așteptarea a fost încoronată de succes, și lumea toată aplaudă și preamărește pe poetul Sem Benelli care și a întârit situația sa a tistică de poet dramatic.

De mai mulți ani, Sem Benelli scrie pentru teatru, și dacă primele sale debuturi nu au fost apreciate, acum însă, situația sa morală și materială îl pun în poziție să poată lucra în tihnă și stând pe rozele triumfului său, să poată da noi și valoroase lucrări dramatice.

De student, Sem Benelli a făcut prima sa piesă, pe atunci pe când era încă în liceu, dar soarta a făcut să-l moară tatăl și poetul redus la necesitatea de a munci ca să trăiască, și a spânzurat lira în cul și s'a făcut meșteșugar: împreună cu un prieten pictor, sărac ca și el, au început să lucreze lemnăria ca să poată să trăiască de azi pe mâine. Le mergea bine, și multe din mobilele lucrate de ei ocupă locuri însemnate în saloanele din Florența, dar geniul se ridică tot mereu de-asupra materialității traiului, și din când în când lira lui Sem Benelli scotea acorduri dureroase în câte un sonet sau în câte o scurtă poezie.

Când a prezentat teatrului *Argentina* din Roma *La Cena delle beffe*, un strigăt de admirație și de stupefacție s'a ridicat din piepturile tuturor celor ce au văzut-o, și măiestria versurilor, muzica vorbelor, interesul ce captivează de la începutul până la isprăvitul tragediei, simplitatea rimelor și naturalitatea cu care se desfășoară tragedia în cele patru acte scurte și concise, au dat lui Sem Benelli dreptul de a se număra printre primii poeți dramatice ai Italiei de azi.

Se înțelege de ce, astăzi, *L'amore dei tre re* a fost așa de așteptat și așa de mult interes a ridicat în Italia.

Și succesul acestei noi lucrări a fost desăvârșit. Sem Benelli în această tragedie, ajunge la concepții Shakesperliane, iar limba este așa de limpede, așa de puțin forțată, încât ascultând această tragedie, nu ai senzația de a auzi la o piesă în versuri, ci la o piesă în proză, o proză anevoioasă și sonoră.

Și în contradicție cu marele succes al unei piese italiene, avem la ordinea zilei căderea celebrului »Chantecler«.

Bietul »Chantecler« ! O fi făcut dânsul mai bine de un milion cu reprezentațiile prin Europa — cel puțin așa am citit în »Tribuna« — dar în

Italia, în afară de suma de bani, piesa nu a cules decât... fluierături. O tristă epopeie a avut bietul »Chantecler« în Italia: pentru prima dată s'a reprezentat la San-Remo. Lumea a aplaudat la actul întâi și al doilea, a căscat la al treilea și s'a plictisit la al patrulea.

La Genova, primele acte au fost ascultate cu buna voință; la ultimul însă, lumea s'a sculat și a plecat din teatru.

De atunci, calea lui »Chantecler« a fost tot mai aspră: la Livorno, actul al patrulea a fost primit de publicul plictisit cu miolăituri de pisici, cu cântece de cocoși și de găini, cu lătrături de câni. Bieții actori francezi au lăsat cortina și au rămas cam pe gânduri.

Dar iată că săptămâna trecută »Chantecler« a cântat la Neapol. Vastul teatru *Politeama* a fost plin cum nu s'a văzut nici odată, însă efectul produs de piesa franceză, într'un element italian în care se rîde și se glumește mult și foarte ușor cum este Neapolul, a avut un succes desastroos. Nu numai că lumea a început să facă ca cocoșii, ca găinele, ca pisicile și ca toate animalele, dar a început să fluere, să strige și să urle, astfel că actul al treilea s'a sfârșit într'un sgomot infernal. Când s'a ridicat cortina la actul al patrulea a fost și mai grozav. Lumea nu a mai vrut să asculte și a început să strige și se ceară să se lase cortina. Actorii s'au încapăținat și o parte din public luând parte actorilor a început să aplaude. Atunci fluierăturile și urletele au ajuns culmea și atât au răcnit, până ce actorii au lăsat cortina.

Asfel bietul »Chantecler« a trecut din lac în puț și cam jumuit și cu urechile cam sparte de fluierături, a ajuns la Roma.

Astăzi seară, s'a anunțat prima reprezentație. Cine știe cum o să fie? Vă voi ține în curent, ca o curiozitate ce o prezintă acest mare »Chantecler«, de care se vorbește de mai bine de 4 ani, și care n'a corespuns vîlvei ce s'a făcut în jurul său.

Situația politică.

Arad, 23 Aprilie.

Declarațiile dlui Maniu.

Ziarele ungurești din Budapesta aduc azi următoarea informație: O deputațiune de 80 de membri din cercul Vințului-de-jos s'a înfățișat Vineri la d. Iuliu Maniu în

Blaj și l-a rugat să primească didatura în cerc. D. Maniu a primit candidatura și că e hotărât să continue lupta pe baza programului românesc. Trecând la situația Maniu a spus următoarele:

— Cea mai de căpetenie și totodată cea mai arătoare trebuință pentru români este un partid național român și o solidă și înaltă vîrșită. Interesul țării cere necondiționat realizarea a votului universal, egal și secret, care ar putea să falsifice reforma electorală și să ar izbi de rezistența cea mai energică a partidului național român. Intreaga țară a început cu simpatii guvernului actual, însă ea nu vrea să inaugureze o epocă de înșelăciune și să se înșelă în așteptările de reînvierea unei noi epoci tisicoasă și împingea țara iarăși în vechile mizerii. Acestei încercări partidul național român i-se va opune din răsputeri. Nu va fi vorba să se opună să se satisfacă nici trebuințele țării, până când reformei electorale nu se va realiza o deslegare favorabilă.

— Nu-i adevărat — a continuat d. Maniu — că partidul național român ar fi înșelat și că pact cu guvernul: atitudinea echivocă și înșelătoare a guvernului în chestiunea reformei electorale exclude chiar în principiu aceasta. Eu nu vreau să fac parte, nu ne vom putea împăca decât numai cu un astfel de guvern ori războinic și sincer al reformei electorale, care e chemată să primenească țara.

Justh am...

Judecând după învișunarea meu a șefului celei mai declarate opoziții, în camera va înflori ca și în trecut obștina se pare că se va manifesta mai vijelios ca până aici. Justh agită acum în stăruință într'un mediu deci unde bădărănia e la sa și n'avem de ce să ne mirăm de vîrșă aproape pornografică la care recurge cel mai efectiv mijloc de propagandă șefii diștilor. Acest mijloc aparține de opoziția celor două partidele ungurești și el caracterizează deajuns nivelul sufletesc al trușnicilor noștri patrioți. Iată un crâmpel din vorbirea pe rostită o Justh ieri la Sepsisângeorgiu:

— Nelegiuirile săvârșite de guvern ne tălesc pe deplin să-i facem cu neputință

dânc m'am gândit și numai acest mijloc de scăpare îl văd. Breckenridge, de sigur, ar fi făcut mai bine să-și frângă gâtul din capul locului; însă nu-i poți imputa, că a vrut să ție mai mult timp și că i-a plăcut mai bine să se piardă bucată cu bucată, decât tot cu toptanul. Trebuie în totdeauna să căutăm partea cea bună din împrejurări și nu trebuie să ne supărăm pe nimeni. Vă rog să nu uitați să-mi trimiteți și mie o carte de înștiințare, la orice întâmplare.

Dar, o! sârmana mea domnișoară, acum mi-a duc aminte: dacă s'ar întâmpla să aveți o droaie de copii, supuși cu toți acestei ciudate aplecări a tatălui lor!

Chibzuțiți, rogu-vă. Căci, zău aceasta merită o adâncă chibzuire!

Istoria unui băiat rău-crescut.

Era odată un băiat foarte rău, pe care-l chema Gaga. Băieții cei răi, de prin cărțile micilor bibliotecilor ilustrate pentru copii, purtau mai totdeauna numele Radu sau Ioan; pe acesta îl chema Gaga. E foarte curios lucru, dar e tocmai cum vi-l spun.

Cel mai mulți dintre acești băieți răi au prin cărțile micilor bibliotecilor ilustrate pentru copii o mamă evlavioasă și oficioasă, care bucuros și-ar așterne culcușul în mormânt, dacă nu și-ar lubi atât de mult pe nerecunoscătorul său copil. De sigur că ați băgat și d-voastră de seamă, că mai toți copiii au o sermană mamă, cea mai bolnavă dintre toate mamele, care își leagă copilul cu dulci cuvinte tânguitoare, îl adoarme în sărutări și, punându-se în genunchi lângă patul lui, plânge. Istoria ștregarului este cu totul alta. Nu-l chema nici Radu, nici Ioan; îl chema Gaga, și mamă-sa n'avea nici cea mai mică boală de piept. Era mai de grabă tare și vo nică decât slabă, și de loc evlavioasă. Nici nu își prea bătea capul de purtarea lui Gaga și spunea, că, dacă și-ar frânge gâtul, n'ar fi vre-o pagubă. În totdeauna îl bătea pentru a-l adormi, și nici odată nu-l adormea cu sărutări. Avea și obiceiul de-l trăgea de urechi, de câte ori pleca de acasă.

Odată acest băiat uricios fură cheia cămării și se îndopă cu o mare porție de dulceață. Însă nici grozava mustrare de cuget și nici un glas nu-l șopti: Oare bine e să nu ascuți de mama? Unde ajung băieții cei răi, care pe ascuns lau dulceațurile sârmanelor mame bolnave? Ei nu-și jură că

nu va mai face una ca asta, nu se duse să lertare dela maică-sa; ea deci nu putu să cuvinteze cu lacrimi de fericire în ochi și să tremurândă de înduioșare, precum se întâmplă în cărțile pomenite mai sus. Nu găsiți crul acesta din ce în ce mai ciudat?

Gaga mănâncă dulceață, își zise în vo grosolană și stricată, că era a dracului de apoi începu să răză și mai adause: că nu să strâmbe din nas, dacă va da peste posnă. Când dete ea peste posnă, el sus n'a făcut el... Ea însă îi trase câteva palme tunci el începu să plângă. Tot ce l-se în acestui copil era într'adevăr foarte curios, dar nimic, nu l-se întâmpla ca la ceilalți din micile bibliotecilor ilustrate pentru copii.

Odată se duse să fure mere. Mare mănușă Nu-și frânse nici un braț. Vă încredințați căzu și nu-l îmbrucă cănele cel mare. Nu sese în pat o mulțime de săptămâni, nu și nu se făcu mai bun. Fură mere, căte mănăcă și nu avu nici o mustrare. Nu a măcar colici. Era lucrul cu totul deosebit, nu se poartă așa în acele duioase cărți scoarța zugrăvită, în care vezi niște băieți

Numai trebuie să vă comandați mobile din Budapesta pentru că dela **Székely și R**

se capătă **garnitură întreagă din lemn masiv pentru aranjarea dormitoarelor** și conține 2 dulapuri, 2 paturi, 2 dulapuri de noapte cu marmoră, 1 spălător cu marmoră și cu oglindă pentru suma de **360 coroane**

Tot aceeași cu toalete în 3 părți **400 coroane.**

Mare economisire în spese de transport, pentru că întreaga garnitură se expediază franco conform tocmelii separate, în oricare parte a țării. În provincie la dorință prezentăm în persoană bogata noastră colecție de mustre și servim cu prospecte și cu deseme. - Să fim atenți!

activitate și să-l mîturăm din cale, dacă — ceea ce nu cred — am reprezenta numai o minoritate în cameră. Putem fi liniștiți, — guvernul va avea o viață foarte scurtă. Am însă convingerea tare că noi vom obține majoritatea și atunci se vor putea duce cu toții acolo unde-l trimisese odinioară Rigó Ferencz (!). Iar dacă — ceea ce de altfel nu cred — am avea totuși numai o minoritate vom face o opoziție de care nu s'a mai vădit în camera ungară. »Trabanții» vor trebui să piară deja în cea dintîi săptămână după alegeri, căci e cu neputință, ca drepturile națiunii să fie date pradă mijloacelor nelegale și teroarei.

— Khuen crede că poate să facă și la noi așa făcînd în Croația, unde la porunca Vienei a smulțat pe toți împotriva noastră. Același Khuen stă azi în fruntea guvernului, care apare totdeauna acolo decăteori e vorba de a face ceva conștient națiunii ungurești. Întîiul său rol și l-a încercat cu coruperi, astfel voi să-și îndeplinească scopurile nelegiuite. Derepția lui Tisza va fi mare, dacă crede că națiunea i a uitat deja crimele. În alte țări ar fi trebuit, pentru mișeleșcul antic constituționalul său atentat, să moară penit în viața publică și ar fi trebuit să emigreze.

Popularitatea fragilă a contelui Tisza se sfarmă pretutindeni pe unde trece justh și lozinca votului universal a trecut de-acum și în conștiința noastră.

Agitații politice.

Ziua de mîne va fi iarăși o zi politică agitată. aproape toți șefii de partid vor fi în provincie pentru a lămuri, înaintea alegătorilor, situația politică, — poate numai Kossuth va rămînea acasă, și înd bolnav. Nagy va vorbi la Timișoara conștient Apponyi la Zsombolya, contele Tisza la Sătmăre, fostul secretar de stat Tóth jânos în Iași.

Campania electorală.

Un primar brav

Ni-se scrie din cercul Iosășelului: În preajma alegerilor toți notarii și preoții își arată forța și influența ce o au asupra comunelor — și terorizările se înmulțesc. Spre ilustrare servească cazul următor:

Un bătrîn și niște coconițe duioase cu obraji întocmai ca fața pantalonilor.

Odată Gaga șterse briceagul stăpînu său, și când îi veni teama de pedeapsă și de arest, îl ascunse sub căciula lui Tudorache, fiul săracii de odăve, copilul cel mai bun și de model, care asculta întotdeauna de mamă-sa, nu mințea nici odată, își știa cu mare regularitate lecțiile și urma școlii din căciula lui Tudorache. Când căzu briceagul din căciula, Tudorache se înroși și și plecă capul ca supt povara faptelor. Atunci stăpînul sări pe el, strigîndu-i: »Ai să mi-l plătești, stînt prefăcut ce ești! Dar în acest moment sosește un bătrîn nu-și interpușe părul lui alb, ca coada unei găinușe, nici vocea lui trăgătoare ca vocea popii dela liturghie. Nu, nici un bătrîn venerabil și lung la vorbă nu spusese învîntătorului nehotărît: »Lasă pe acest copil! Iată obraznicul făcător de rele! Trecînd pe aici pe nevăzute, am fost martorul furtișagului». Nu; istoria e din ce în ce mai curioasă. Pe Gaga nici un moment nu l prinse frica. Bătrînul obișnuit din cărțile de povești nu luă de mîna pe Tudorache cel bun, nu spusese că un astfel de copil e vrednic de protecție și nu i propuse, luînd o prisă de tabac, să intre în casă la el; pentru a l mătura odaia, a l aprinde focurile, a l tăguli, a l tăia lemnele, a studia dreptul, a ajuta nevastă-sa la gospodărie, a se juca în vremea ce l mai rămîne, a oștiga cinci lei vechi pe lună și a fi cu desăvîrșire fericit. Acestea fără îndolală s'ar fi întâmplat așa în acele cărți, însă de astă dată se petrecură lucrurile cu totul altfel. Pe copilul cuminte îl bătrînul, îl făcîndu hot, și Gaga își frecă mîmile de bucurie, fiindcă, vedeți d-voastră, Gaga

Harnicul birău (primar) din comuna Ocium a mers la notarul cercual Szerényi (pe care numele nu-l arată a fi sârb de origină) și l-a rugat să-i deie lista alegătorilor. Mîhnit de îndrăzneala bunului român Nistor Ciorogar, l-a provocat să iasă afară! Birăul imediat s'a dus la pretorul și i-a predat sigilul comunal și și-a dat abdicarea din serviciu. Trăiască mulți ani fericiți fratele nostru Nistor Ciorogar, să dea D-zeu ca toți primarii să urmeze exemplul lui.

Volnicie.

Candidatul naționaliștilor șvabi în cercul Sankt Gotthardt — cunoscutul publicist Edmund Steinacker anunțase autoritățile că Dumineca își va rosti vorbirea de program. Pretorul acestui cerc — contra-candidatul lui Steinacker e fostul ministru-președinte Széll! — i-a adus însă la cunoștință că nu poate permite ținerea acestei adunări — fiindcă toți jandarmii cercului sînt concentrați la Körmend, unde contele Tisza avea să țină un discurs!...

Pretorele a oprit o adunare fiindcă jandarmii trebuiau să-l apere pe contele Tisza!

Campania electorală a șvabilor.

Lovrin. Candidatul naționalist german al acestui cerc, Dr. Krenning și-a început turneul în comunele cercului, primit pretutindeni cu mare însuflețire.

Alegătorii români al acestui cerc dau tot sprijinul, pentru a duce la izbîndă programul ridicat de naționaliștii șvabi. »Deutsche Volksfreund«, organul partidului german, aduce laude alegătorilor români, admirîndu-i pentru tăria și energia cu care luptă pentru idealurile lor naționale.

Lipova. Candidatul naționaliștilor șvabi d-nul Orendi își va începe turneul pe la începutul lunii viitoare. Pretutindeni e așteptat cu nerabdare.

Alegătorii români îi vor da tot sprijinul.

Organizarea noastră în Sătmăre.

Ni se scrie:

Cu deosebită mulțumire sufletească vă comunicăm că partidul național românesc s'a organizat în comitatul Sătmăreului.

nu putea suferi pe copiii cumînți. Spunea că-l ieșiau pe gât aceste păpuși de zahăr, acești smeriți prefăcuți, acești mici buni de tuns, acești papă-lapte.

Asemenea vorbe sînt foarte mîhnitoare, însă obraznicul de copil nici-odată nu spunea altele.

Dar mai curios este că într-o Duminecă pe când îl căutau părinții ca să l ducă la biserică, el fugi, se puse într-o luntre și nu se înecă, apoi pescui și nu fu trîsnit de fulger. În acele admirabile cărți, cu care petreceți atît de mult, nici nu se poate ca copiii, cari în loc de a merge la biserică, se duc Dumineca cu luntrea, să nu fie cuprinși de vre-un vîrtej de apă, și să nu se înnece; dacă apoi vreau să pescuiască cu undița, e de neîgăduit că trebuie să fie trîsnit. Cum se face oare, că acest Gaga să fi scăpat din toate primejdiiile cele mai neapărate? Miare taină!

Gaga trebuie să fi avut vre un talisman; nici nu se poate explica altfel norocul lui ne mai pomenit. Nimic nu se întorcea împotriva lui. Când era vre-o menajerie în oraș, el da totdeauna elefanților tabac, dar nici odată nu l au sucit gâtul cu proboscida lor.

Volnic, se învîrtea pe lângă sticle cu vînt și nu înghițea nici odată din greșală spirit! Fura pușca tată-său, mergea la vîntătoare, și pușca nu îl smulgea cele trei degete dela mîna dreaptă. Zugrăvea caricatura nașului și a nașei (chipuri blăstămate) și nu se otrăvea cu colorile. Odată în mînia lui, trase un pumn surioarei sale, drept în nas; sură lui nu zăcu lungile zile ale unei

în sfîrșit să trezește și acest ținut, unde până aici abia auzial de câte o manifestare națională. Chiar și la petrecerile aranjate de români, »csárdás«ul nu lipsea; lucru pe cât de trist pe-atît de neînțeles. Să sperăm că toate relele vor înceta, iar Sătmăreul mult criticat ajunge va alături de acele comitate, unde românii își cunosc datorita sfîntii!

În 18 a. l. c. s'a ținut organizarea partidului național român din cercul electoral Cingir, în comuna Dob (Szamos-Dob) supt președinția valorosului protopop Mihail Ciurdariu.

A fost o manifestare națională din cele mai frumoase! Mulțime de preoți, în frunte cu părintele Dr. Constantin Lucaclu candidatul de deputat al cercului Cărășeu, popor chiar și din depărtări, veniră să asiste la adunare! S'a început cu sfîntă misă »Pre Tine Dumnezeule Te lăudăm«. Un act foarte mișcător: țărani rugară pe dl protopop, ca după misă să l mărturisească pe toți. Și s'or mărturisit cu toții, țărani și preoți, par' c'ar fi dorit prin asta expierea păcatelor naționale de pîn'aci.

Adunarea a fost deschisă de veneratul președinte protopopul M. Ciurdariu, mulțumind în cuvinte simțite participarea în număr așa de mare, dovedind viu interes pentru cauza sfîntă. Firul vorbirii îl relua apoi dl V. Ardelean, făcînd cunoscut scopul adunării, care este organizarea partidului național român din cercul electoral. M-zó Csenger. A rostit cuvinte însuflețitoare! Deși sîntem în minoritate prin aceste părți — spunea — dar tot facem aproape jumătate din numărul alegătorilor! Dorim să formăm o putere, ascultînd glasul clubului naț. din Budapesta etc.

Părintele Dr. Constantin Lucaclu vorbi apoi cu glasul dulce, ademenitor, storcînd lacrimi din ochii ascultătorilor! Și ce stîntă e aceasta cîntec stîntă de labire de neam! Spunea, că în Pesta și la grandioasa adunare din Sibiu cum făcîndu s'a întrebare și de sfîntă, cum el l-a spus: de toți cunoaște ce volnic sînt și acei frați al voștri, cari de și vorbesc un limbaj strînat, ba mulți nu vorbesc de loc din cauza noastră limbă, fiind în contact nemulțit cu străinul — ei să afirmă de români! E timpul să încete stările triste din parie sămărenie; să arătam, că și noi ne cunoaștem și împlinim da'oria! Vorbi apoi poporeanul din Boghiș Gheoghe Tămaș, care în termeni scurți declară solidaritate întru toate cu conducătorii partidului național.

Mulțumește totodată domnilor pentru interesul ce l arată țărînimel, și cu mîndrie observă, că pîn'ce domni eșii din opinică își iubesc opinică pîn'atunci nici lor nu li e frică de nimic!

verl întregi și nu muri cu vorbele de ertare pe buze. Nu: ea fi trase un alt pumn și nu fu de loc bolnavă. În sfîrșit, ștregarul nostru fugi de la casa părintească și plecă pe mare, dar nu se întoarse peste câțiva ani și nu se simți singur părăsit înaintea mormîntului iubiților săi părinți, înaintea ruinelor casei, care ocrotise tinerețele lui. Ba de loc. Se îmbătă ca zece popi, făcu mil de mil de posne, dar nu-și făcu nici odată inimă rea.

Cu vremea înaintă în vîrstă, și înaintă la o nevastă, frumoasă femeie, pe legea mea! Avu și mulți copii cu ea. Se îmbogăți în urma mai multor crime, prevăzute în condica penală și a unora neprevăzute. Acum e cel mai mișel în țara lui. E respectat de toți, a ajuns a fi chiar și deputat. Dacă va mai fi cumva vre-o revoluție în Franța sau în Mexico, poate să se facă și împărat.

De sigur că nu se petrec lucrurile astfel în duioasele cărți ale micilor biblioteci ilustrate pentru copii. Dar ce să facem? Trebuie să ne așteptăm la toate și încă și la mai multe în lumea reală.

»Biblioteca pentru toți«. Traducere de Livia M.

▼	ANUNȚURILE	▼
▼	se primesc cu prețuri moderate la administr. »Tribunei«.	▼

Furtunoase aplause! Urmează, apoi propuneri diferite, între altele, că în numele partidului azi organizat să i-se trimită o caldă salutare preș. comit. a naț. rom. iubitorului părinte Dr. V. Luca-ciu. Să primește cu însufiețire.

D. Dr. A. Ciurdariu propune, ca să se defigă un termen cât de apropiat p-ntru proxima adunare, în proporții mai mari, și să se invite domnii Dr. V. Lucaciu, Dr. Ioan Ciordaș și alți luptători bravi! Să primește unanim! Adunarea a doua să va ține în Veteș, în scurt.

Terminată partea oficioasă, la ora 3 se servi un prânz bogat la ospitalera casă a doamnei și dlui protopop Ciurdariu, părinții falnicului luptător d. Dr. I. Ciordaș. Iți creștea inima văzând, cum în jurul mesei frumos decorată cu splendide țesături românești țesute de însaș amabila doamnă a casei, intelectuali și țărani închinau cu însufiețire întru binele și prosperarea neamului, deșteptat și'n aceste părți!

Se desamortește deci și Sătmarul, singur Maramurașul doarme, doarine par'că n'ar mai vrea să vadă zorile, zorile cari se ivesc deja și pe orizontul întunecat al acestor ținuturi...

Câtă vreme avem mame și soții române, nu ne este frică de viitorul națiunii! Acel viitor va fi de aur! Iată dezastrul Maramurașului: mulți dintre românii de acolo, chiar și de preoți, se însoară cu unguroici!

Iubiți-vă neamul fil români!

Trăiască Sătmarul trezit din somnul letargic, trăiască vrednicii conducători!

Cu Dumnezeu înainte!

gh.

Din ținutul Năsăudului.

Din Năsăud ni-se scrie:

«Cetind în zările noastre naționale, cu câtă însufiețire s'a început campania electorală în ținuturile, unde partidul nostru național român, a pus candidații de deputat, o legitimă indignare, te cuprinde când vezi, că într'o un ținut din cele mai curate românești — va să zică cu o majoritate de alegări români — nu s'a pus încă candidat național.

Mulți își vor fi pus întrebarea — cu tot dreptul — ce poate fi cauza?

Cum de delegații întruniți la conferință sau clubul electoral comitatens, nu au propus pe nici un candidat național?

Ce considerațiuni — secrete — îi îndeamnă pe factorii competenți, să stea în rezervă?

E drept, că până acum nu a pășit nici un candidat, dar aceea nu poate să însemne, să stai cu mâinile în sân, cu atât mai mult, că la alegerile ultime, candidatul național — spre rușinea ținutului — a căzut față de candidatul guvernului, Ciocan.

Cățiva alegători au cerut comitetului central electoral al partidului național român, să pună candidat oficios al partidului pe d. avocat Dr. Victor Onișor din Bistrița — fostul candidat național la alegerile ultime, — sau în caz de refuz, pe un alt fruntaș vrednic, căci acum har Domnului nu ducem lipsă de ei.

Nu ar trebui să întârzie și să se trăgăneze rezolvirea cererii îndreptățite.

Ai fi gândit, că însufiețirea, care a stăpânit la conferința din Sibiu pe reprezentanții neamului va străbate, precum în alte ținuturi românești și în ținutul nostru, trezind pe unii din cărturarii noștri din amorțirea care îi copleșește, când e vorba, să și arate pe față, nefățarnic, simțimentele curate românești pe cari — cu un fariseism de condamnat — pretind că le ar avea.

Durere, trebuie însă să constați, — că aceia sânt tot cei vechi, copleșiți de spiritul de slugărnice și oportunism, apoi de fățarnicie, că ar vrea să apară și ca români buni și nu s'ar strica nici cu unguirii, respective guvernul, cu un cuvânt sânt tot vechii cameleonii politici.

E interesant să vezi pe un astfel de român — de cari să ne ferească Dumnezeu, — cu ce frică așteaptă nu cumva să se ivească un candidat național, să fie adus iarăși în dilemă, ce să facă.

Toată speranța ce o pot avea românii de bine în învingerea cauzei naționale la noi e, că bravul popor își așteaptă cu dragă inimă pe salvatorul rușinei ce au îndurat din cauza indolenței unor cărturari.

Dele Dumnezeu, ca și dorința vrednicilor alegători români din ținutul Năsăudului să se împlinească, spre fala lor și bucuria românilor de bine.

Un abonat.

Candidări ungurești.

Baia-Mare. Impotriva lui Földes Béla (kossuthist) candidează și Schmidt József, secretar de stat în pensie (gub).

Zorlențul Mare. Impotriva candidatului naționalist român d. Dr. Gheorghe Popovici, partidul guvernamental l-a candidat pe Huszár Sándor, proprietar în Honoriș.

Dobra. Candidatul oficios al partidului guvernamental e directorul de bancă Dr. Hantos Elemér. Mai candidează și fostul deputat Moskovicz Ivan. Candidatul românilor naționaliști e domnul Nicolae Ivan.

Aleșd. Impotriva justitistului Dr. Farkasházi a candidat și guvernamentalul Schwartz István. Candidatul naționaliștilor români e d. Emil Kormoš Alexandrescu.

Un ram părgănit în literatura noastră.

De Horia Petra-Petrescu.

Pe la sfârșitul lunii Martie am murit în Paris un membru al »Academiei franceze«, Vicontele Melchior de Vogüé. Scriitorul Vogüé se bucura de un nume bun în publicistică, în lumea literăților și în solioanele diplomației, fiindcă a fost un critic de seamă, publicând în »Revue de Deux Mondes«, în »Figaro« și »Journal des Débats« critice literare gustate, fiindcă a publicat romane remarcabile și fiindcă a făcut parte din corpul ambasadorilor, timp mai îndelungat.

Aici vreau să scot în relief numai una din calitățile lui, care ne poate interesa și pe noi. Celalalte, mărturisesc, că nu i-le-am putut controla, ci am cetit numai laudele aduse de Paul Bourget de René Doumic, noul membru al »Academiei franceze«.

Melchior de Vogüé, căci mai este un scriitor cu același nume: contele Melchior de V. — a tipărit în a. 1886 un volum, care însemnează în literatura franceză un punct nou de mâncare. Volumul e intitulat »Le roman russe« (romanul rusesc) și a avut o înflurintă mare asupra literaturii franceze.)

După a. 1850 prevalează, după cum se știe, în literatura franceză, școala numită »naturalistă«. Citiții și scriitorii au ajuns din romantismul lui Victor Hugo în extremul celalalt, la copierea fidelă a naturii, cu toată proza și cu toate amănuntele ei respingătoare. O oscilație în viața literară, care se obsearvă foarte bine, dacă urmărești cursul unei literaturi.

În loc de fantaziile fără de frâu ale romanticii, o analiză legată de adevăr, un adevăr cu orice preț; în loc de extremele dulcele ale trubadurilor romantice de gradul al doilea și al treilea, o proză brutală, câte odată, dar purtată de același stimulent, pofta după o copie fidelă a naturii, »la vérité, l'après vérité«, cum zicea un naturalist, Stendhal (Adevărul, adevărul aspru) ca să analizăm curentul întreg am avea lipsă de spațiu mai mare și de răgaz. Scopul acestor rânduri nu e acesta.

Aici avem să vedem ce importanță a avut cartea amintită în mișcarea literară. Domnea, după cum am spus, naturalismul cras. »Le ro-

*) A apărut în Paris, la Plon-Neourff, ed. 6 în 1906; 8 fr. 50 ctm.

man rusesc» aduce cu sine alte orizonturi mai largi. Vogüé prezintă pe blicului literatură foarte puțin cunoscută până în Franța, literatura rusească, reprezentată prin câteva căpetenii ale ei: Pușchin, Goghenieff, Dosiojefsky, Tolstoi și alții. Te ghește, ascultă și câștigă cunoștințele prin. În locul naturalismului indiferențial idealul unui neam, față de viața lui, în naturalismului Ingrădit într'un estetism cele mai multe ori, arată Vogüé tendințele naturalismului rusesc, arată sufletele scriitorilor sfășiate în căutarea problemelor vitale mului lor.

Vogüé era un patriot totodată. El literatură contemporană franceză pierde loare, că s'a închis între niște metereze nu va putea ieși, dacă nu va tăia ca stânga și în dreapta, ca să primească și indemnuri de afară. Înțelegea, că o întocmai ca un neam, nu poate să trăiască mai din ideile sale proprii, ci trebuie să și să desvolte, (în spiritul ei, firește) o de alte idei, culese dela neamurile toare.

Și cartea aceasta se citește și astăzi cu folos. Mai rar o carte, care să te introduce bine în felul de cugetare și în viața scriitorilor ruși, ca să le cunoști ținta vieții și artii cum e scrisă această carte? Cu citații ca să sperie pe cititor? Cu o terminologie oaie, pedantă, care să îți pună befe în nu ești versat în domeniul estetice? Într-un superior, ca și când ar vorbi savantul sa plebei mizerabile? Nu. Simplu, fără citate multe, fără pedanterie, într'un ton familiar crezi în fața unui om prietenos, care se în jilțul său, ca să poată vorbi mai bine nesilit.

Să nu credeți, că ideile expuse în volumele vrednice de a fi îmbrăcate și într'altă mult mai pompoasă, mult mai elegantă dar nu este acesta scopul scriitorului nostru. Vogüé vrea să intereseze, Vogüé vrea ca ideile să prindă, de aceea amintește, într'o ușoară, amănunte din ce a văzut cât timp în Rusia și a venit în atingere cu scriitorii de aceia vorbește într'un ton cald, pe fără ca să se deosească astfel cătuși de greutatea ideilor tractate.

Să nu fiu înțeles greșit. Să nu se credea operele scriitorilor mari, a filozofilor și a științelor profesori și esteticianii, cari au depus de om întru tractarea problemelor grele și cite, le disprețuesc și le condamne; ar fi ne (chiar și Vogüé, care în »Romanul rusesc« în felul analizat mai sus, a studiat, într'aduri, temeinic literatura rusească și istoria ceză), accentuez însă efectul cel mare și l-a avut cu volumul său, de care e vorba, fiindcă a scris într'o formă mai accesibilă pentru scriitorii francezi, dar și pentru mare. Cartea a fost un »manifest literar«, zice un învățat german.

Eu cred și sper să nu mă înșel în conștiințele mele, că acesta este mijlocul cel mai vit de a îndemna publicul cetitor să citească ruri bune și interesante. Sânt sigur, și de cetitori au cetit cartea cu interes și au părat sau imprumutat traduceri anume ale șitul arții, din autorii ruși tractați, fiindcă avut un intermediar atât de excelent Vogüé. Că nu mă înșel în combinațiile dovedește și efectul volumului în literatura ceză naturalistă, care se îmbogățește cu nota etică a naturalismului rusesc, dar faptul, că Vogüé a fost recunoscut de toți adânc cunoscători al sufletului rusesc, și mit pretutindeni în Rusia cu brațele de așe, mai pe urmă, cu ocazia centenarului Gogol.

Atâta voiam să spun despre Vogüé și să trag unele concluzii.

Dacă-ți frământă capul, cum ai putea să în rândurile cetitorilor noștri un interes

Nouă croitorie engleză și franceză

Am onoare a aduce la cunoștința on. public de dame că conform cerințelor am deschis o CROITORIE ENGLEZĂ ȘI FRANCEZĂ.

În urma experiențelor câștigate în capitală și străinătate, mă recomand cu toată încredere on. public de dame

Cu stimă

Comandă se face

croitor pentru dame și bărbați: JACZKÓ JÓZSEF, ARAD, Akácza

...față de literatură și cum ai putea mări la
...cercul lor (mai relativ, atât de strâmt) — dai
...lelui de a scrie a lui Voguë, analizat în că-
...cuvinte mai sus. Ce mare bunătațe ar fi
...elevii noștri de liceu, pentru tinerii și ti-
...din societatea noastră, pentru societatea
...întreagă, dacă ar avea vre-o câteva vo-
...de acestea de informație cinstită.

Același sistem l-au aplicat, la timpul său, în
...Dobrogeanu-Oherea și Titu Maloiescu, de
...nici însă par că nu sântem prea bogați în
...de astea. Și e rău așa. Avem lipsă de ast-
...de directive, și în limba noastră, dacă ne
...medim, că ele pot aduce foloase reale tinerilor
...bătrânilor, cari nu știu nemțește sau franțu-
...ate atât de bine, ca să poată citi în original
...erile lui Voguë sau a altora, de cari voi vorbi
...ată.

Unii din cititorii vor fi auzit, de sigur, de un
...francez *Gaston Paris*, alții de *Tastel dr*
...ange (amândoi cetiți mult în România). Ni-
...ni nu va trage la îndoială că acești doi scrii-
...francezi au fost lucaferii ai științei franceze.
...cească cineva cum scrie *Gaston Paris*, spre
...despre poezia evului mediu sau celalalt
...etatea antică, opere încoronate de Aca-
...franceză. Sau citească cineva o istorie a
...tutei, scrisă de profesorul german, mort de
...nd, *Richard Muther* sau a filosofului și es-
...ianului englez *Ruskin* sau a istoricului și es-
...ianului francez *Taine*. Câtă eleganță, câtă
...ulate de idei în forma ușoară a conversației,
...le soave nesecate, veșnic clocotitoare, cari îți
...mpără dorul a fi stăpân peste cunoștințe.
...nici lipsesc certurile seci, urâte și brutale, aici
...traversele sânt arătate, dar mai europenește
...ghiar și când câte unul ca d. e. Rich, Muther,
...uită câte odată de sine, dând drumul fanta-
...ai cel puțin un folos real, câștigând idei și
...emuri pentru cercetări viitoare. Toate cărțile
...sânt scrise, cum am spus, și pentru publi-
...mare, ca să-l câștige pentru ce e numos și

Din străinătate.

Reforma Senatului în Italia. În Italia Se-
...atului nu este un corp legislativ format pe baza
...principiului electiv. Membrii Senatului italian sânt
...numiți în bună parte de rege dintre persoanele
...marcante.

Spre a se da acestui corp legiuitor autoritatea
...constituțională la care are dreptul, unele cercuri
...preocupate de ideea de a democratiza Senatul,
...dându-i o formațiune absolut electivă.

Față de aceste intențiuni socialiștii itali'en prin
...cel mai autorizat organ al lor *Avanti* combat
...reforma, motivându-și campania prin interesele
...democrației. În situația de azi, spun socialiștii,
...Senatul nefiind format numai pe baza alegerilor
...nu constituie o primejdie pentru mișcările și re-
...forme democratice.

Iar când un guvern popular întâmpină dificul-
...tăți în Senat, poate înfrânge orice rezistență cu
...sprijinul Suveranului. Pe când în cazul când se-

natorii ar fi aleși de colegii largi electorale, cor-
...pul acesta legiuitor ar putea deveni la un mo-
...ment dat un instrument de rezistență contra poli-
...licei democratice a Camerei deputaților.

Numai niște prejudeții democratice foarte în-
...vechite pot explica năzuința de a face din Senat
...un corp legiuitor electiv, termină unul din orga-
...nele socialiste.

O ședință furtunoasă în parlamentul englez. Din Londra se anunță că șfârșitul șe-
...dinței de ieri a Camerei Comunelor a fost
...foarte agitată, în urma unui conflict ivit între
...unioniștii și naționaliștii irlandezi.

Avea cuvântul d. Robert Anderson, fostul șef
...al siguranței care a publicat acum câteva timp
...într-o revistă engleză o serie de articole despre
...Parnell, naționalistul irlandez precum și despre
...crimele săvârșite atunci. D. Campbell, deputat
...unionist a făcut o observație, care a fost inter-
...pretată de către naționaliștii și liberalii ca impli-
...când pe răposatul Parnell în complicitatea asasi-
...natelor din Phoenix-Park din Dublin, cu toate
...că nevinovăția sa a fost proclamată puțin mai
...pe urmă.

Observația d. lui Campbell a deslănțuit o ade-
...vărată furtună pe băncile naționaliștilor, cari strigau
...oratorului: »Retrageți aceste cuvinte! Așe-
...zați-vă!» D. Campbell a fost silit să spună că
...admite toate concluziile comisiei care examinase
...odinioară cazul lui Parnell. Cu toate acestea,
...naționaliștii nu se liniștiră. Președintele spuse
...atunci că o asemenea aluziune la Parnell nu
...poate fi considerată ca o insultă pentru partidul
...naționalist; D. Redmond răspunse că din con-
...tră, irlandezii o privesc ca o insultă. Gălăgia mai
...continuă câteva momente. Apoi D. Churchill a
...cerut închiderea discuției spre a pune capăt
...scandalului. Naționaliștii strigară mai de multe
...ori: »Trăiască Parnell». Apoi închiderea discu-
...ției e admisă și ședința e ridicată.

INFORMAȚIUNI

23 Aprilie 1910.

— **Lucruri de mână naționale?** La librăria
...noastră se află de vânzare două foarte frumoase
...cămăși de noapte bărbătești, din borangic alb
...cusute pe fir, una cu mătase roșie și una cu
...mătase lila. De-asemeni se mai află o cămașă de
...noapte de femeie, din borangic, cu ajururi, bro-
...dată cu arniciu roșu. Prețul fiecăruia cor. 25.

— **Un mecenat uitat.** Din Cebea ni se tri-
...mit următoarele rânduri:

Apropiindu-se sfintele sărbători ale Învierii
...Domnului, cu inima plină de măhnire, trebuie să
...lau condeiul în mână și să scriu acestea șire,
...cari plăcere nu ne fac.

Puțin vor fi, cari să nu știe, că fericitul și de
...ple memorie Teodor Popp, fost avocat în Bala
...de Criș și-a donat toată averea de câteva zeci
...de mil de coroane. Și cu durere trebuie să spun,
...că fericitul Teodor Popp nici până azi nu are la
...mormântul său măcar o cruce de lemn, decum
...un mormânt mai bine îngrijit. Nu numai lumea
...străină, care cercetează biserica din Cebea, se
...miră de așa ceva, dar însuși poporul când îl
...vorbești pentru daruri școlare îți răspunde; »Ce
...să dai bani și avere pe sama școlii, că și feric-
...citul Teodor Popp și-a lăsat averea gimnaziului
...din Brad și nime nu-i ridică nici măcar o cruce
...de lemn, ca la un om de rând». Și are drept
...poporul. Nu așteaptă nime monumente de mil
...de coroane, dar o simplă cruce ar merita acel
...fericit în Domnul.

Reprezentanța gimnaziului, comitetul gimnaziu-
...lui, direcțiunea gimnaziului și cu corpul profes-
...soral, nu ar putea oare să se îngrijească de mor-
...mântul fericitului T. Popp? Cred că le sta în
...putere la careva for ca să ducă la îndeplinire
...aceasta...»

— **Cazul din Văleani.** Zilele trecute aduse-
...sem știrea că preotul Zămbărean a fost împuș-
...cat la întâmplare de învățator. O telegramă din Se-
...ghedin unde fusese internat spune că în urma
...operației, azi dinspre ziuă preotul a murit.

— **»Astra» la Sebeș.** Adunarea cercuală or-
...dinară a despărțământului VI. (Sebeș) al »Aso-
...ciațiunii pentru literatura română și cultura po-
...porului român» în anul acesta se va ținea în co-
...muna Sebeșel în 6 Mai n. a. c. (S.-Gheorghe) cu
...următorul program: 1. Deschiderea adunării la
...la 2 ore p. m. 2. Raportul general al comitetului
...despărțământului despre activitatea sa dela ultima
...adunare cercuală. 3. Raportul casarului prin care
...prezintă rațiociniul pe a. 1909 și bugetul pe
...a. 1910. 4. Alegerea unei comisii pentru cen-
...surarea acestora. 5. Alegerea unei comisii pen-
...tru înscrierea de membri noi și încasarea taxe-
...lor. 6. Disertațiuni și prelegeri economice. 7. Ra-
...portul comisiei de supt Nr. 4. 8. Raportul co-
...misiunii de supt Nr. 5. Satorirea bugetului pe
...a. 1910. 9. Alegerea a doi delegați la adunarea
...generală ce se va ținea în anul acesta. 10. Ale-
...gerea directo ului și comitetului pe un p-riod
...de 3 ani. Sebeș, la 12 Aprilie 1910. Comitetul
...despărțământului VI. Director: *Sergiu Medean*,
...Secretar: *Ioan Băilă*.

— **Francezii și Rostand.** Recunoș-
...tința francezilor pentru autorul piesei »Char-
...tecler» n'a încetat să se manifesteze încă.
...Așa zilele trecute societatea pentru protecția
...animalelor a transmis autorului o diplomă
...de onoare ca mulțămită pentru piesa în
...care a pus în scenă animale. Directorul so-
...cietății i-a comunicat că aceiaș onoare i-s'a
...făcut fabulștului Lamartine și lui Richenin
...pentru o preiegere »Mila pentru animale».
...Ro tand a mulțămit directorului în termeni
...calduroși pentru onoarea ce i-se face.

— **Furt la o stațiune balnează.** Din Abaz-
...zia vine știrea că făptași necunoscuți au furat
...toate juvaerele soției consilierul din ministerul
...de agricultură Schmed din Viena. Valoarea lu-
...crurilor furate se urcă la cinci-zeci de mil de
...coroane.

— **Raport din gura morții.** Un vas
...suptmarin al Japoniei scufundat câteva zile
...înainte de asta în goful Niros Shina, a
...fost eri scos la suprafață cu întreg perso-
...nalul. În cabina locotenentului de serviciu
...au găsit descrierea amănunțită a catastrofei.
...Se spune cum s'a stricat mașinaria și la
...ce mijloace s'au refugiat ca s'o aducă ia-
...răș în funcțiune. Locotenentul își exprimă
...părerea de rău pentru catastrofa și soarta
...tovarășilor săi și spune că pe când scrie
...raportul, stă în fața morții împrenă cu
...dânșii. Sfârșitul acestui raport funebru cere
...împăratului ca să îngrijească de cei rămași
...pe urma victimelor.

— **Furt de mărci.** În Viena s'au furat dela
...neguțătoreasa de mărci Alice Coraco 500 de serii
...de mărci levantine ale poștei ungurești în va-
...loare de 15000 de cor.

— **Sinuciderea unui jurnalist german.** În
...Londra s'a sinucis alaltăeri un jurnalist german
...în niște împrejurări cu totul deosebite. Avusese
...o scenă cu nevasta, iar aceasta a fugit la un ve-
...cin. Bărbatul s'a luat după ia, dar când să între
...vecinul ia ținut calea și nu l'a lăsat să între.

MOBILE Fabricate din material sănătos și solid, în ori-ce timp se pot procura la firma
FRITZ W. ELGES, fabrică de mobile, atelier de tapetărie și decoratură
SIBIU — NAGYSZEBEN, — Fabrica: Salzgasse 37. — Filiala: Heltauergasse 25.
 Cel mai mare și mai bogat local de cumpărături!

Atunci jurnalistul a scos din buzunar o sticlă și punând-o la gură a căzut mort pe loc.

— **Un duel între ofițeri de marină.** În Atena a avut loc alaltăieri un duel între doi înalți ofițeri de la marină, Giotopulos și Tsukalos. La schimb al doilea de gloanțe Giotopulos a căzut grav rănit și în scurt și a dat sufletul. Cauza duelului a fost o ceartă personală.

— **O enciclopedie poporală alui Tolstoi.** Din Moscva vine știrea că nu de mult murind un mare bogătan rus, a testat lui Tolstoi suma de 20.000 ruble cu condiția să scrie o enciclopedie poporală. Marele scriitor s'a și apucat deja de lucru, numindu-și ca colaboratori pe mai mulți savanți ruși. Enciclopedia va costa o rublă de exemplar.

— **Un cerșetor bogat.** Zilele trecute a fost arestat în Viena un jidan bătrân cu numele Stein, fiind zăpsit cu cerșitorie. Din Viena a fost escortat la Alsó Kubin, unde era născut. Pe drum însă jidanul s'a împușcat și autoritățile perchiționând cadavrul a găsit 16000 de coroane ascunse între căptușala surtucului. Alături de bani era și un testament prin care lăsa 10000 de coroane comunității evreiești din Mámeszló.

— **Necrolog.** Pavel Caratsonyi, comerciant în Arad, a trecut la cele eterne Vineri, în 22 Aprilie st. n. 1910 la orele 10½ seara, după un morb greu și îndelungat în etate de 19 ani. Rămășițele pământești ale răpauzatului se vor așeza spre veșnică odihnă mâine, Duminică, la orele 4 d. a. după ritul gr. or. rom., în cimitirul de jos. Odihnească în pace!

— **Inundațiile din Serbia.** Terbila catastrofă ce s'a abătut asupra Serbiei în urma inundațiilor, este fără păreche în anele țării. Numărul victimelor omenești se ridică la 200. Valurile au aruncat acum 100 de cadavre la mal. Apele cresc încontinuu. Câteva case s'au prăbușit. Pagubele sânt evaluate la 16 milioane. Mai multe linii ferate au devenit impracticabile.

Schemadija și alte localități din împrejurimi au fost complet nimicite.

Șoselele și podurile sânt inundate. Câteva localități sânt complet izolate de restul țării.

Situația la Kragujevatz este extrem de critică. 530 de case particulare, biserici, căzărni, edificii publice se află sub apă. Fabrica de arme și depozitul de muniții a fost salvat.

20 de sate din împrejurimile orașului Kragujevatz sânt deasemenea inundate. Pagubele pricinuite de inundație la Kragujevatz se ridică la 2 milioane.

Regele și guvernul ia parte activă la acțiunea de salvare. 2 miniștri se află în permanență la fața locului.

— **Galbenii de haram.** Înainte de asta cu cinci ani un flăcău din comitatul Baranya a găsit sub dărâmăturile bisericii cinsprezece chilograme de lire turcești învârite într'o cărpă și așezate într'o oală de fier. De atunci și-a păstrat comoara ascunsă sub vatră, până când cineva din sat auzind de aceasta la șterpelit ulcica cu galbenii. Păgubașul a dat alarmă și jandarmii băătoresc urmele hoțului, dar nu l'au descoperit încă. Vorba românului de haram au fost, de haram s'au dus.

— **O replică potrivită.** Un ziar american aduce următoarea știre hazlie: La un dîneu în Philadelphia sta episcopul Rhau alături de rabinul Kraschopf. Înaintea lor era o șuncă ce făcea cu ochiul, atunci episcopul s'a întors puțin spre rabin și foarte

afabil l'a întrebat: Dragă rabi, când ași putea oare să îți ofer o bucățică din șunca asta admirabilă. Rabinul i-a răspuns zimbînd șiret: La nunta d-tale Prea sfințite.

— **Conferințe preoțești.** Ni-se scrie: Preoțimea gr. cat. a protopopiatelor Țiria—Bocsig s'a întrunit la conferință în 16—16 April st. n. în parohia Bellu sub conducerea vrednicului protopop Marcu Păscuțiu din Țiria. În aceasta conferință au adus hotărîrea ca școlle să se susțină sub orice împrejurări, pentru că aceste formează baza și fundamentul deșteptării noastre naționale, cât numai se poate să nu se ceară nici ajutor de stat, ca așa statul cu atât mai puțină influență să-și poată pretinde asupra școlilor. Au hotărît că în contra concubinatelor atât de lăpitate în unele comune și în contra sectei așa numită a rătăciților să se lupte cu energie, că prin aceste slăbind moralitatea în popor, siăbește totodată și țara noastră națională.

S'au făcut o reprezentare la episcopul gr. cat. român de Oradea-Mare, ca să se întrepună la guvern, spre a știrici, că cu ce drept au denegat angaria tuturor preoților gr. cat. români fără a fi măcar avizați despre aceasta, prin care denegare preoțimea s'a adus în cea mai mare încurcătură și confuzie materială. Conferința a luat cu mare bucurie la cunoștință, că vrednicul preot din Bellu, Vasiliu Plaștin, pentru a scăpa școala confesională din mâinile statului, au edificat singur pe spesele sale o sală de învățământ corespunzătoare cerințelor pentru care faptă i-se aduce și pe calea publicității toată mulțumita acestui brav preot.

Conferința a fost întrunită cu misiuni populare, ținîndu-se mai multe vorbiri și predici toate spre luminarea poporului și îndreptarea moralității. La buna reușire a conferinței, a contribuit mult energicul protopop Demetriu Nistor din Bocsig, de a cărui vorbiri s'au însuflețit tot poporul, îndemnându-i, ca se rămână pe calea virtuții și să și iubească neamul.

Supt tot decursul conferinței de două zile, preoțimea a fost ospitată la masa ospitală a părintelui V. Plaștin, care n'a cruțat nici spese nici osteneală ca conferința să fie reușită și preoțimea să se simtă bine. A fost de față la conferință protopopii Marcu Păscuțiu din Țiria și Dem. Nistor din Bocsig, preoții: V. Plaștin din Bellu, Adrian Muntean din Crâstaminis, Aug. Santai din Buteni, G. Voștinar din Felminis și tineretul și deșteptul teolog Aurel Păscuțiu din Țiria, care cu talentul său oratoric ne-a pus în uimire.

Ar fi de dorit, ca astfel de conferințe pentru îndreptarea moralității și luminarea poporului să se țină cât mai des... »Un preot«.

— **Convocare.** Pe baza §-lui 23 din statutele Reuniunii învățătorilor dela școlle populare gr. or. române confesionale din protopopiatele Timișoara, Belinț Comloșul-mare și Lipova prin aceasta să convoacă: Adunarea generală ordinară de acest a depărțământului Timișoara, pe Sâmbătă în 24 Aprilie (7 Mai) 1910, la 8 ore a. m. în școala confesională de băieți din Timișoara Fabric, la care se invită toți membrii reuniunii de pe teritoriul acestui depărțământ.

Ordinea de zi: 1. Participare la chemarea Duhului sfânt în sf. biserică ort. rom. din loc. 2. La 9 ore a. m. deschiderea adunării generale. 3. Designarea doi bărbați de încredere pentru autentificarea protocolului. 4. Constatarea membrilor prezenți. 5. Raportul anul al președintelui casierului și bibliotecarului. 6. Esmiterea comisiei pentru cenzura rapoartelor prezentate. 7. »Corpul omenesc« prelegere practică din limba maghiară la clasa I, predată după metoda direct; aceasta prelegere e baligătoare pentru fiecare membru ordinar, iar pe propunător îl va designa biroul. 8. Ascultarea eventualelor prelegeri ori dizertațiuni cari vor fi prezentate președintelui cu 3 zile înainte de adun. gen. 9. Reflexiuni asupra prelegerilor și dizertațiunilor ținute. 10. Referada comisiei cenzurătoare. 11. Aflarea modalității mai acomodată în privința întemeierii și susținerii unui organ pedagogic, pro-

iectat de Măritul nostru Congres în 12. Concluzie asupra fondului propriu școlii. 13. Alegerea bibliotecarului pentru anul următor. 14. Propunerile și Interpelările locului proximei adunări gen. 16. Adun. gen. Timișoara, 26 Martie (8 Aprilie) 1910. Nicolae Nicorescu, președinte. Anonim, notar.

x **Recomandăm bisericilor** și președintele de lucruri bisericesti al lui SUBORDINAT din TIMIȘOARA interurban, strada fața otelului Ungaria înființat cu 25 de ani de asta, ca cele mai sigură sursă de venituri pentru biserică. Aici se găsesc orice aranjamente pentru biserică. Bisericele și preoțimea beneficiază de reduceri la preț.

x **Sanatorul »Liget«** a Drului Iakob, primul sanator pentru boale interne din țară pune de toate mijloacele de vindecare pentru examinat. Mii de diabeți, reumatism, splină și de inimă, cari pînă acum au căutat toriile din străinătate, acum vor găsi înșăpunzător aici în țară, așadară această instituțională cu poziție admirabilă împlineste și cea mare a mașinelor mecanice de vindecare. Torului este provăzută cu mașini după sisteme pre și cu scâlzi aieriane.

x **Pentru 60 de fileri,** poți pregăti 100 litri lichieri Alasch sau Anisette, Benedictine, Curacao, Persecă, Pară imperială, Chis Rosa, Vanilie, Silvoriu, Rachiu de drojdie 10 doze în prețul de 6 coroane, cu modul de țire expediază franco. Burger Frigyes, în Cluj—Kolozsvar.

Cronica socială și artistică

Lucia Cosma la Viena. A doua Lucia Cosma cu prilejul recentului concert dat în sala Bösendorfer din Viena a reperat un splendid succes, fiind vărat sărbătorită.

Compozițiile dlui Dima, cântate cu gătoarea duiosie, proprie dnei Cosma plăcut mult publicului vienez, care foarte călduros pe distinsa artistă.

Principesa de Vindischgraez încercând arta vocală a grațioasei artiste roșii a făcut o vizită dnei Cosma în vizita palatului său, unde a fost rugată să participe la concursul la câteva serate muzicale. Bucurăm de succese dnei Cosma, atras astfel și simpatiile nepoatei țării noastre.

ECONOMIE.

Plata grânelor din Aradul-Nor

15 Aprilie	
S'a vândut azi:	
grân 300 mm.	11.50—12.00
orz mm.	6.00—6.50
ovăz mm.	6.40—6.50
secară mm.	7.40—7.50
păpușol 400 mm.	5.40—5.50

Prețurile sânt socotite în coroane și dupa...

Posta Administrației.

Lazar Popi, Ciacova. Am primit abonament pe Quart. I. 1910. Asemenea pot primi 1 coroană pe Quart. I. 1910 și de la Maria Bosica.

Redactor responsabil: Iuliu Ciuraru »Tribuna« institut tipografic, Nichin

Fotografierile cu electricitate a lui

DAJKOVITS

Pe timp înourat și întunecos sânt cele mai acomodate.

== »Saspalota« în Oradea-mare — Nagyvárad.

"DRĂGANUL"

Institut de credit și economii în „Beiuș“

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de **practicant** în Institutul de credit și economii „Drăganul“ Beiuș, prin aceasta să publică concurs termin până în 15 Mai 1910 st. n. Salar anual 1000 coroane. Reflectanții la acest post au să dovedească, au absolvat vre-o școală comercială superioară, indicând cunoștința de limbi precum praxa ce au făcut până acum. Acel concurent, care va dovedi o praxă îndelungată la alte institute, fiind ales, fi salarizat cu 1200 Coroane la an, și va pune în prospect numirea de oficiant până un timp de probă de 6 luni. Cererile și documentele sunt a se înainta adresa direcțiunii „Drăganul“

Direcțiunea.

Anunț.

Subscrisul am lipsă de

Un candidat de avocat
cu praxă foarte bună,

capabil a conduce cancelarie, lucrând și în trez mai complicată independent. De sine înles în limba maghiară are să concepieze și să o poseadă deplin și în graiu viu. Mai departe primesc și

un candidat începător

care să proveadă lucrurile mai mici fără drumări, pretinzându-se de altcum și dela însul cunoștința perfectă a limbei române maghiare.

Reflectanții își pot ocupa locul, pe lângă condițiuni favorabile imediat.

Dr. Mátyás Lázár
advocat Nagyzeben, str. Cisnădiei 28.

De vânzare.

Case de vânzare cu drept de licență, boltă și trafic, cu 8 încăperi, birt, boltă, și chelnării, 2 case de locuit, cuină, cămăra și podrum, asemenea și grădina, este singurul drept de licență, boltă și trafic în această comună. Comuna are 150 nre, cu un venit anual 2400-3000 Cor. în caz, că s'ar mai mări boltă, ar trece peste 4000 Cor. Doritorii a se adresa proprietarului **George Dirlea, negustor** u. p. Laáz cottul Arad și gara Dezna.

Fond. în a. 1887.

VASILIE BERCEANU

BISERICA-ALBĂ - Fehértemplom, strada Târgului.

Asortiment bogat de ghetete pentru bărbați, dame și copii de Box, Chevro, Titania și Occasion, precum și ghetete de box americane pentru bărbați. - Soșoni și galoși etc.

Camășe de piele pentru vânători. Toffelul de creme pentru ghetete, precum și renumitul vax „Leonhardt Oellack“ pentru ghetete.

Marfă bună. Prețuri ieftine. Serviciu prompt.

Pentru fiecare lucru de mână se garantează.

Medic român în Karlsbad.

Dr. ENEA NICOLA
KARLSBAD,

Haus Feigenbaum, vis à vis de Mohlbrunn.

Un candidat de avocat

cu praxă

află imediat aplicare în cancelaria d-lui **Dr. Romul Velici, avocat în Arad.**

Nimeni nu zice că sunt frumoase petele în față!

Să le îndepărtăm dar cu **HALIFLOR cremă** con tra petelor.

O cutie 1'50 Cor. Nenumărate scrisori de recunoștință. Se găsește în droguerii, farmacii și prăvălii de cosmetici. O pregătește Haliflor & Comp. Londra și Paris.

Depozit principal pentru Ungaria: **Lányi & Draut, dro. Budapest, IV, Koro gerie nah.-u.10.**

KLINGE ANTAL

pictor bisericesc și de icoane sfinte.

Nagyvárad, Szent János-u. 11.

Pregătește gratis tot felul de planuri pentru iconostase și plafoane

bisericești.

Fluid pentru - Kwizda.

Marca de scutire a șerpului.

Mijloc aromatic probat de frecat pentru întărirea și câștigarea puterii vinelor și mușchilor, contra podagrei, reumei, ischiașului, junghiuilor în coaste etc. pentru turiști, vinători bicicliști și călăreți ca mijloc de întărire și re-ăstigare a puterilor după drumuri obositoare.

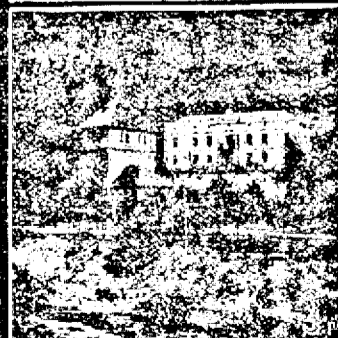
Prețul unei 1/2 sticle cor. 2- 1/2 sticlă c. 1-20, veritabil se capătă în farmacii. Catalog de prețuri gratis și franco se capătă prin depozitul principal:

Franz Johann Kwizda, farmacist, liferantul curții ces. reg. austro-ungare; reg. române și reg. bulgare. Korneuburg bei Wien. g

Villa „Danilă Valușescu“

Herkulesfürdő — Băile Erculane

Edificiu nou uscat, în fața soarelui.

Aranjament modern pentru familii și persoane particulare.

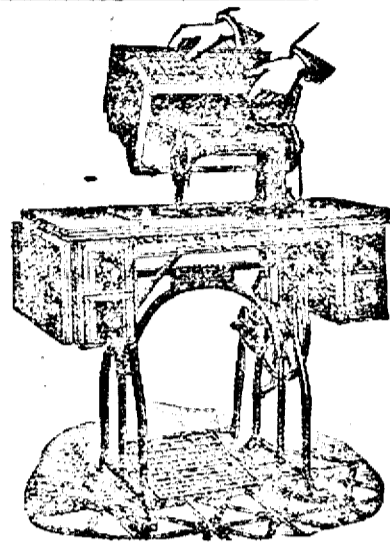
Serviciu prompt, Prețuri moderate.

ANUNȚ.

La proprietarul Ioan Popescu în Magyarád se află de vânzare în cvant mare și mic:

vin vechiu și nou de Măderat.

Cea mai veche prăvălie de mașini de curat și biciclete din Ungaria-de-sud.

Distins în Timișoara la anul 1891 cu marea medalie de argint.

Fondat la 1880.

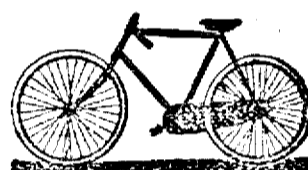
Reinhold ZOLLER

măestru mehanic Fehértemplom Schillergasse 8. lângă „Burg“.

Își recomandă on. public din

toate locurile și provincie marele său atelier mehanic unde se repară tot felul de mașini de cusut și biciclete. Ține în depozit tot felul de gramofone și plăci.

Ține în depozit cele mai bune biciclete noi, mașini de cusut și obiecte de casă și industrie, așa d. e. părți singurale de mașini și biciclete.

Prețuri moderate Serviciu prompt.

Oltoi și vlăstare de vie!

Deja de acum mă angajez pentru expediție pentru toamna anului acesta sau pentru primăvara anului viitor.

Prin lărgirea stabilimentului meu sunt nevoit a opera în comun în asociare cu proprietarii de vie sau cu neguțatorii.

Corespondență în limbile: română, germană și ungurească. Adresa:

Alexandru Szűcs fiul, proprietar de vie Bihardiószeg

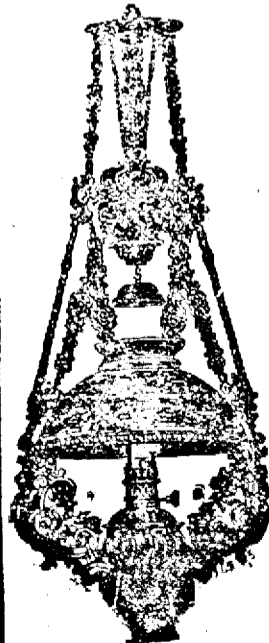
INSTINȚRE.

Din cauza aglomerației mari din magazin se pot capăta cu prețuri nespuse de mici cei mai noi și mai frumoși articlii de sticlă, porțelan și pentru spălat.

Mare asortiment de lampă de atârnat și de masă.

Cea mai ieftină sursă de cumpărat obiecte de lux (figuri).

Obiecte de lux. din argint de China și alpaca, obiecte de masă de prima calitate. Foarte mare asortiment de cadre, în totdeauna se află în magazin peste 400 de mode noi și executate cu gust.

FISCHER MÓR, Andrassy-tér 20. (Palatul Fischer Bt.) Telefon pentru oraș și comitat 568.

Nou atelier de fotografiat.

Aducem la cunoștința on. public, că am deschis un nou atelier de fotografiat

în Arad, pe Szabadság-tér 16, unde vom pregăti cele mai moderne fotografii cu 40% mai ieftine prețuri.

Cu toată stima:

Sztojkovits és Békés.

Nou atelier de fotografiat.

Prospect de prețuri pentru produsele de primăvară a „Asociațiunii pantofarilor din Arad”.

Botine pentru femei:
 Pantofi din păslă . . . . . fl. 1.50
 Pantofi de piele de vacs dela . . . . . 2.— în sus
 Botine . . . . . Regate 2.80
 „ „ chevreux 4.50
 „ „ vacs cu șiret dela 3.60
 „ „ chevreux cu șiret 5.50
 „ „ de vacs cu nasturi 4.80
 „ „ chevreux dela 6.50

Botine pentru bărbați:
 Cu țug simplu, piele de vacs fl. 3.30
 „ și fețe . . . . . 4.—
 Bergsteiger din piele cu lustru . . . . . 4.80 în sus
 Cu țug simplu ușoare ca un fulg p-ntru bolnavi dela . . . . . 5.—
 Bergsteiger de chevreux 6.50
 Cu țug piele de box 5.80
 Bergsteiger piele de box 6.20
 „ chevreux bună dela 7.80
 Pantofi de chevreux . . . . . 5.—
 Ținem în depozit tofelul de gheț pentru copii. La comande din provincie să se descrie urma piciorului pe o hârtie.
 Comande contra ramb. necorespunzând și ispoale în care de 3 zile se schimbă.

Nou! Nou! Atelier de frizerie.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public că mi-am deschis un atelier de frizerie, aranjat cerințelor celor mai moderne, în Arad, Luther Márton-tér Nr. 1. (Casa Dr. Ioan Suciu).

Rugând binevoitorul sprijin al on. public sunt

Cu deosebită stimă:
FOGARASSY PÉTER
 friseur.

Primesc vopsirea părului, cu prețuri ieftine.

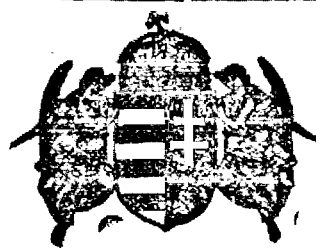
— Prețuri moderne —
ANUNȚ
 Am onoare a aduce la cunoștința onorabilă că mi-am deschis un atelier de tâmplărie (măsar) unde efectuez ori-ce lucrări ce aparțin branșei aceasta, totuși mobile, precum și lucrări de edificii.
 Rugând sprijinul onorabilului public român, cu stimă:
VASILE HU
 măestru mă
 Șiria (Világos, c. a.)
 — Serviciu consultații —

FISCHER TESTVÉREK

fabricanți de țesături de sirmă, împletituri de sirmă pentru garduri, site și de coarde din sirmă de oțel pentru paturi etc. etc. în

ARAD, calea József-főherceg-ut nr. 8.
 Fabrica: Strada Kossuth Lajos Nr. 45.

Telefon 337.
 Recomandă în atențiunea on. public magazinul bogat în lucrări de brânșă aceasta, cari se capătă cu prețuri ieftine de concurență. Catalog de prețuri la dorință se trimite gratuit și porto franco acasă.

Premiat cu medalia cea mare la exp. milionară din Bpesta
Turnătoria de clopote. Fabrica de soaune de fer peșană
ANTONIU NOVOTNY

Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor strigate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe garanție, de mai mulți ani provăzute cu ajustări de fer bătut, construite spre a le întoarce în ușurință în ori-ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o latură fiind astfel scutite de crepare. Sunt recomandate cu deosebire **CLOPOTLE GĂURITE** ventate și premiate în mai multe rânduri, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S și au un ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrare mai voluminoasă decât cele de sistem vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg. este egal în ton cu un clopot de 461 kg. patentat după sistemul vechiu.
 Se mai recomandă spre facerea soaunelor de fer bătut, de sine stătătoare, — spre preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut ca — și spre turnarea de toace de metal. Prețuri-courante ilustrate gratis.

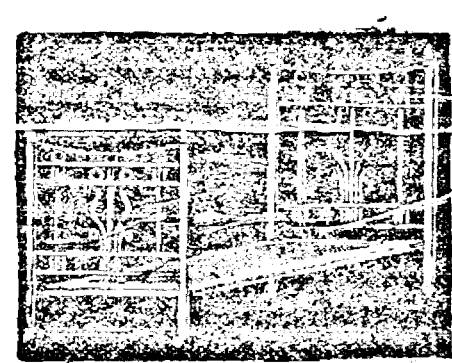
V. M. PANESCU

prăvălie de pălării, căciuli, și articlii pentru soldați în Biserica-albă-Fehértemplom, Piață.

Recomandă magazinul său bogat asortat de

pălării

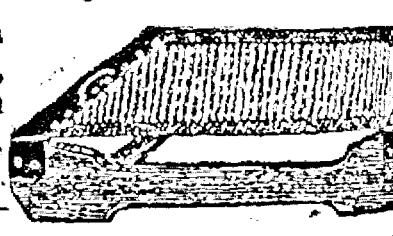
de plisă, moi, tari și în tot felul de culori, căciuli perziane și cilindre, precum și chipluri de uniformă și feluri articlii pentru soldați.

paturi brevetate și disinfectate, pe lângă prețurile cele mai favorabile. Apoi pregătesc, modele engleze camere de dormit din aramă, cari nici când nu trebuiesc curățite, fiindcă și susțin în permanență luciul original.
 — Specialități de platină și bronz veritabile franceze. —

Első Nagyvárad vas-és rézbutorg
 (Prima fabrică de mobile de fer și aramă)
Oradea-mare — Nagyvárad.
 Str. Szacs vay Nr. 17, și Str. Kapuczinus

Pregătește tot soiul de mobile de fer și aramă dela cele mai simple până la cele mai pompoase.
 — Mai departe împletituri de sirmă peșană

Să ne ferim de molii!!

În Institutul de asigurare contra molilor din Oradea-mare a lui

Dozsa János

blănar

Nagyvárad, Passage Sass — în fața teatrului „Urania” —

Se îngrijesc pe lângă prețuri convenabile, blane pentru femei și bărbați și blane de călătorie, covoare, boaule și manșoane. Magazinul asigurat contra focului.

Dipl. de onoare Lovrin 1902. Medalia de aur Timișoara 1900.
SZUBOTHA SANDOR
 pregătitor de odăjdii și ajutori bisericești
 Inteniat la 1883
 Telefon pentru comit. și on. 11
 Liferantul excel. Sale episcop Dessewffy din Cenad.

TIMIȘOARA-CETATE

În colțul străzii Lonovics și Jenő főherceg, vis-à-vis de hotelul „Hungary”

Recomandă magazinul său bogat în atențiunea binevoitoare a onorabilului public, că și a acelor, cari voiesc să cumpere pentru biserică capele, sau societăți de înmormântare
odăjdii, steaguri, cruci, statue
 — sau altfel de ajusturi bisericești —
 tot astfel marele său asortiment pentru materiale
 — necesare la formarea ajustărilor bisericești. —
 Pentru liferările mele iau răspunderea.
 — Servesc bucuros cu catalog ilustrat. —

ANARINI

Cele mai frumoase cântărețe moderne ce-antă

na și la lumină. Cântăreață tinăra 4, 5 fl. 1 an 5, 6, 8, 10 fl. Reunimitele canace Seifert și verzi dela 10 fl. in sus.

Onătoare 1, 2, 3 și 4 fl. după soiu. Catalog de prețuri despre papagal, pasări transmarine mămuțe și câini de soiu se

apătă înainte trimițând 20 fl. Pentru ungerea comandelor la toz in viață se garantează. — Comandele se pot fa e la

DIÓSZEGHY és Társa,
Oradea-mare-Nagyvárad.

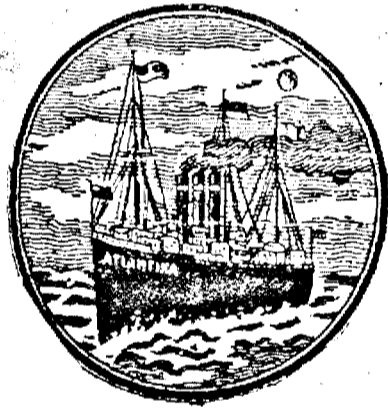
la mai mare prăvălie de animale din Ungaria.

Ca dar de Paști

ecomandăm

CAFEA

proaspăt prăjită

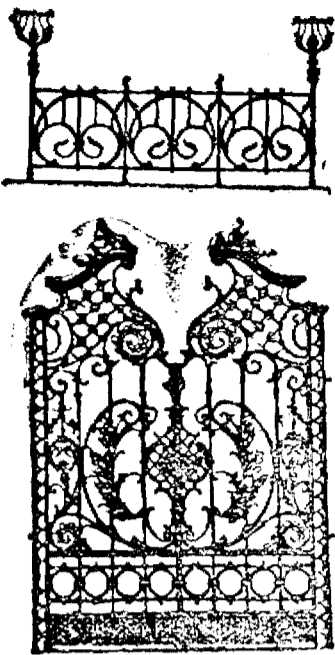

L. 609. TEL. 609.

ATLANTICA

PORT DE CAFEA ȘI CEAI

ARAD, Piața Andrásy 20.

Schlmb de local.

Am onoare a aduce la cunoștința p. t. public, că atelierul meu de lăcătărie artistică și pentru edifice se află începând cu 1 Martie in noul local din strada Bachgasse Nr. 11.

Prin introducerea uzinei electrice și a mașinilor ajutătoare sunt in plăcuta poziție de a putea satisface și celor mai mari cereri, oferindu-mi serviciile pentru toate lucrările de lăcătărie, edifice, instalații de apaducte și latrine, precum și orice lucrări și reparaturi ce cad in această branșă.

VICTOR DRODTLOFF,

lăcătar,

Sibiu—Nagyszeben—Hermannstadt, Bachgasse Nr. 11. Ingrădirii de vile, biserici, etc. — Cele mai bune acesorii pentru încălzit. — Ferești de fier și oțel pentru fabrici, magazii și pivniți. — Prospeete complete de prețuri și informații gratuite.

Telefon 184.

Premiat de mai multe-ori.

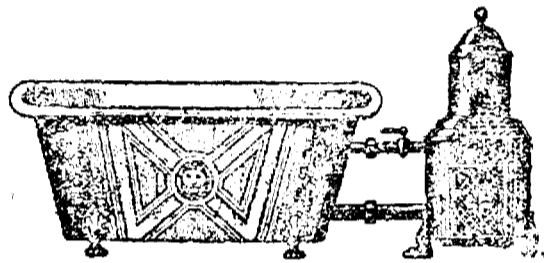
Telefon 184.

CARL PIFFL

Prima fabrică de obiecte de metal

Timișoara-Elisabetin. — Temesvár-Erzsébetváros. — Hunyadi-u. nr. 14.

Recomandă obiectele sale foarte frumoase și solide de tinichigierie și anume: vane de scaldat, de șezut și pentru copil, — scaune pentru scaldat încălzitoare și vane

de scaldat după cel mai bun sistem (sistem propriu) Lăzi pentru lemne și pentru cărbuni și alte obiecte de metal: precum ciubere, ulcioare și căni. Catalog de prețuri la dorință gratuit.

Apoi litere de tinichea și de cositor, inscripții de metal, —

și cu numele străzii, mării și flume de ține. Conduct pentru

— — baie și closete engleze ca neutilizabil aparat „Temes”.

Acoperi de case și turnuri, globuri și cruci. — Ucenicii se promess cu condiții foarte bune.

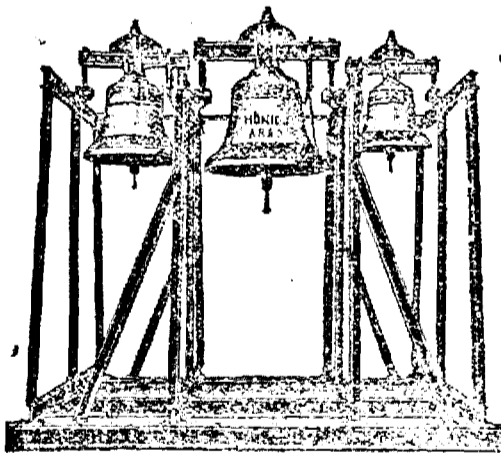
Frideric Hönig

turnătorie, fabrică de clopote și metal, aranjată pe motor de vapor

Arad, strada Rakoozi Nr. 11-23.

Fondat la 1840.

Premiat la 1890 cu cea mai mare medalle de stat.

Cu garanție pe mai mulți ani și pe lângă cele mai favorabile condiții de plătire — recomandă clopotele sale cu patentă cea. și reg. invenție proprie, cari au avantajul că lață cu ori-ce alte clopote la turnarea unui și aeluiasi tare și cu șunet adânc — se face o economie de 20—30% la greutatea metalului. Recomandă totodată clopote de fer ce se pot învârti și postamente de fer, prin a căror întrebuințare clopotele se pot scuti de crepat chiar și cele mai mari clopote se pot trage fără să se clătine turnul. Recomandă apoi transformarea clopotelor vechi în coroană de fer, ce se poate învârti cum și turnarea din nou a clopotelor vechi, sau schimcarea lor cu clopote nouă pe lângă o suprasolvire neînsemnată.

Liste de prețuri și cu ilustrațiuni — la dorință se trimiț gratis.

Magazie de articlii pentru biserici și preoți.

GEORGE JANGOVICI

ARAD,

Forray-utca Nrul 2.

Aduc la cunoștința onoratului public că au sosit

noutățile de primăvară

în stofe, mătăsuri, delainuri, zetyruri, cretoane, batisturi și multe alte articole cari nu se pot toate înșira.

Cea mai bogată magazie în articlii pentru sfintele biserici și preoți

Postavuri de reverenzi, brîuri proțești, roșii, vânate și negre.

Ciorapi împlețiți în tennis.

AVIZI

Am onoare a aduce la cunoștința p. t. public de dame că am deschis în Arad, str. Eötvös Nr. 17 (strada care duce la noul pod de fier) un

salon de modă

confortabil și corespunzător cerințelor moderne.

Aducând aceasta la cunoștința p. o. doamne trebuie să adaug, că în urma cunoștințelor speciale câștigate în orașele principale din țară și străinătate, sânt în stare să predau costumele cele mai elegante și mai modern tăiate din stoffe engleze și franceze, cări satisfac și cel mai subtil gust.

În salonul meu se pregătesc următoarele toalete: costume, haine de stradă, de bal, talii de ocazie, haine simple pentru casă, pe lângă condițiuni convenabile.

Subscrisa primesc fele cusătorese atât pe plată cât și ca învățăcele.

Recomand-mă sprijinului on. dame, făgăduesc că-mi voi servi clientela cât se poate de coulant, ca prin aceasta să mă fac vrednică de încrederea ei.

Cu distinsă stimă:

Matilda Toth măritată Petru Catl.

Dein Paula

== Mare depozit de ==

palării pentru dame

Arad, Weitzer János-u. 9.

PRĂVĂLIE NOUĂ.

Fodor és Halás

prăvălie pentru pălării, lingerie
și modă bărbătească în

Arad, lângă magaz. Neumann M.

Mare asortiment de

pălării

engleze, italiene și din patrie

Specialități în cravate.

Cele mai bune

mănuși și ciorapi trainici.

Betișoare de promenadă, umbrele, portmoneuri și portfigarete elegante, etc. etc.

Trusouri pentru bărbați,
gata și la comandă.

Comande din provincie se efectuează prompt.

Prețuri fixe. — Serviciu excelent.

Telefon intra și extraurban 457.

STEFAN SLADECK UN**FABRICĂ DE MOBILE****VIRSET**

strada

Kudritzker No 44-46

: Cea mai renumită :
mare fabrică
de mobile
din sudul Ungariei
(Versecz).

Pregătește mobil-
ele cele mai mo-
derne și luxoase
cu prețuri foarte
— moderate. —

Mare depozit de pian-
e excelente, covoare, per-
dele, țesături foarte fine
— și mașini de cusut. —

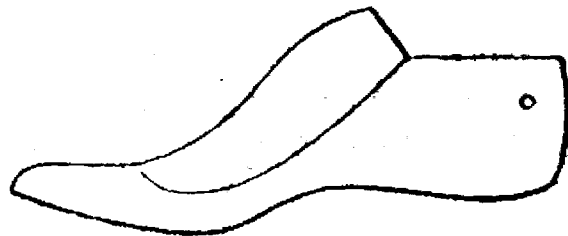

Prima fabrică ardeleană de calapodepe
pantofari și cizmari a lui

GEORGE UHRIN, BIAS

Korház-utca 66.

Se recomandă în atențiunea tuturor pantofarilor, cizmarilor și comercianților ca pregătiți or de ce'e mai bune și solide calapodepe din lemn uscat și foarte trainic, după toate modelele în vigoare frumoasă; nu altcum și pentru picioare bo'nave. La comanda din provincie se efectuează prompt.

Comandele din provincie se efectuează prompt.

Prețuri fixe. — Serviciu excelent.

Kuceses Károly atelier de Mașini

Recomandă pompele sale noi cu lanț brevetate, făcute în atelierul său și executate în atelierul său, care au preferința, că sunt ușoare, nu îngheață, foarte rezistente, ocupă loc puțin, ușor și sunt atât de puternice încât sunt o podoabă pentru curte. Catalog de prețuri la dorință — se trimite gratis. Kuceses Károly, Mașini — (Măcău, comitatul Cenadului).

Pomi de vânzare:

ai multe soiuri excelente de toamnă și primăvară de 2—3—4 ani.

Brazi,
 fe decorative și
 ante decorative
 iernatice,
 de diferite soiuri etc.
 0.000 bucăți de
trandafiri,
 de 1, 2, și 3 ani, cu
 trunchiu nalt.

130 bucăți
„Masa Ensete“
 de 3 ani, bucata cu
 6—8—10 coroane.
 18.000 bucăți
trandafiri
(rugi)
 soiurile cele mai bune,
 cu trunchiu nalt.

In prăvălia mea de flori
(MÁTYÁS KIRÁLY-TÉR)
 pot căpăta buchete și coroane ocazionale foarte fru-
 se cu prețuri ieftine.
 Catalog de prețuri la dorință se trimite gratis și franco.

Farkas Antal,

mare stabiliment comercial și grădinărie
 Uj-Kolozsvár, Téglás-u Nr. 15—16.

Halmaj József, fost adjunt la notarul public
 regesc din Borosineu, și
 Strausz Gyula, fost ofițier de bancă. —

Cancelaria Inregistrată

Halmai și Strausz,

pentru mijlocirea împrumuturilor de bani,
 vinderea și cumpărarea de averi mobile și imobile.
 Agentura principală a Inst. de asigurare „Phœnix“.

Mijlocește: împrumuturi ipotecare (pe
 întabulare) și amortizaționale (pe mai mulți ani).
Se angajează: pentru răscumpărarea (con-
 vertarea) de împrumuturi ipotecare, dela
 procente mai mari la mai mici.

Mijlocește: cumpărarea, vinderea, schim-
 barea și esarendarea de averi mai mari
 pământuri, etc).

Primește: manipularea (conducerea) case-
 lor de închiriat pe lângă remunerațiuni cât
 se poate de minimale.

Mijlocește: vinderea, cumpărarea și schim-
 barea de căși particulare, căși de închiriat și vii.

Primește: parcelarea și colonizarea ave-
 rilor imobile (pământuri).

Telefon Nr. 726. Adresa telegrafică: Halmaistrausz.

Correspondență se poate face și în limba română.

Arad, (str. bisericii) Weitzer János-u. Nr. 9,
 în partetul edificiului nou a școlii de fete.

Cu deosebită stimă: **Halmaj și Strausz.**

Am onoare a atrage atenția p. t. public asupra pră-
 văliei de croitorie pentru domni

inokai Tóth Lajos,

conducător șef Vass János, iunior, cea mai veche
 prăvălie în bransa aceasta, asortată cu cele mai frumoase
 și variate stofe, fabricate engleze și franceze.

Se cșteptuiesc comande pe lângă prețuri convenabile în cea
 mai splendidă ececenție, din stofele cele mai bune.

Reputația prăvăliei mele fondată în 1879 e cea mai cola-
 tantă garanță pentru a putea satisface și cele mai rafinate gusturi.

La dorința specială a p. t. clientele se vor pune la dis-
 poziție colecții de modele, eventual reprezentantul firmei se va
 înființa în persoană la cei interesați, atât în los, cât și în pro-
 vință.

Cu deosebită stimă:

inokai Tóth Lajos, croitor,
 Arad, Palatul Neumann, Piața Andrásy nr. 25.

Mi-am deschis

prăvălie de coloniale și
 delicatese,
 aranjată și asortată de un nou
 stil modern în

Arad, piața Libertății

(Szabadság-tér.) Palatul Mădăry.

Depozit permanent în: Șuncii de praga,
 pește, sardale și conserve. Cărnuri, me-
 zeluri, tot felul de unt și brânzeturi,
 șampanie, vinuri și coniacuri franceze
 și ungurești, ape minerale și medicale
 proaspete. Ceai rusesc, cafea și rom de
 Jamaica, fructe sudice și zarzavaturi,
 delicatese din țară și străinătate. Ser-
 viciu culant, solid și grabnic.

Cu deosebită stimă:

Hoffmann Ottó.

Croitorie nouă engleză și franceză pentru femei.

Arad, Szabadság-tér 17.

După absolvirea cursului în Drezda, pe baza expe-
 rințelor de mai mulți ani câștigate atât în străinătate, cât
 și în Budapesta, sub firma Wittenberger H. și Jaczkó
 József am deschis o

confecție pentru dame,

unde se pregătesc conform gusturilor celor mai rafinate
 cele mai elegante toalete engleze și franceze.

Pentru convingere rugăm binevoitorul sprijin al ono-
 ratelor dame.

Cu deosebită stimă:

Jaczkó József.

Primul atelier ardelean aranjat cu putere electrică pentru scobirea pietrelor și fabrică de pietrii monumentale.

GERSTENBREIN TAMÁS és TÁRSA sculptor și măiestru pietrar.

Atelierul central al fabricii: **Kolozsvár, Dézsma-u. 21.**

Magazin de pietrii monumentale, fabricate proprii din: marmoră, labrador, granit, sienit etc. Kolozsvár, Fencz József út 25.

Cancelarie Centrală:
Nagyszeben, Felscher gasse 17.
Filiale: Déva, Nagyvárad.

= Ocazie rară =

în prăvălia de ieftinătate a lui

R. Mautner

din strada Hunyadi Nr. 1.

Cumpărând o cantitate mai mare am putut să ajung ieftin la articolele de mai jos așa că le pot pune foarte ieftin la dispoziția on. public cât timp va ținea asortimentul.

Deline franceze, batisturi, voale, zefire englezești, stofe de mătase în toate colorile moderne. Stofe pentru costume femelești. Stofe engleze pentru bărbați cu jumătate prețul deasemenia mătăsă.

Prosoape, pânze, scoarțe, covoare și velințe.

Oare de serviciu dela 8-12 și 2-7 1/2.

Prăvălia de ieftinătate a lui **R. MAUTNER.**

Telefon: Sas-szálloda.

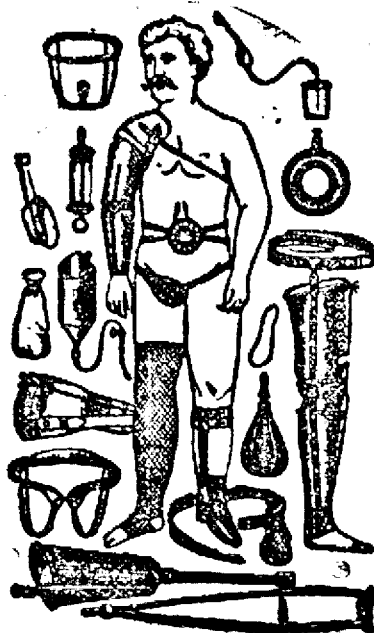
Telefon: Sas-szálloda.

VA rog ca renumita mea prăvălie și atelierul să nu-l confundați cu alta și.

KEPES ELEK pregătitor de dăje și mătăsă

Oradea-mare (Nagyvárad)

- Sas-szálloda-átjáró (Passage).

În atelierul meu pregătesc bandaje de surprins la cazurile cele mai grele, plcate, bandaje de protecție, ciorapi de gumă, mașini ortopedice, articole pentru călătoria bolnavilor și lucrări de branșă accesorii cu prețurile cele mai moderate pe lângă garanția.

Cearșafuri și perini de piele de cerb, precum și alte lucrări de piele de cerb. — Primesc și repararea mănușilor orice reparație.

Odăi de probă separate pentru femei și bărbați. Țin depozit tot felul de specimene (preservative) franceze.

— cari se pot căpăta cu prețurile cele mai moderate. La cumpărarea articolelor femeiești serviciu prin telefon.

In atențiunea onoratului public!

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public, că începând cu 1 Aprilie 1910, mi-am deschis în Arad, piața Andrassy nr. 8 un bogat magazin de

clasornice și giuvaericeale din aur și argint.

Aducând aceasta la cunoștință, trebuie să remarc, că cercetând toate centrele europene mi-am câștigat experiență specială în ce privește podoabele moderne, așa fel, că nime nu-mi poate face concurență, ce privește calitatea și ieftinătatea acestora.

În magazinul meu se găsesc cele mai bune și mai frumoase pendule, clasornice din aur și argint pentru bărbați și femei, deșteptătoare pe lângă garanție de cinci ani, apoi cele mai moderne inele, cercei, brochette, atât în aur cât și în argint cele mai ieftine prețuri.

Schimburi și reparații se efectuează ieftin și conștiințios. Cumpăr și schimb aur sfărmat.

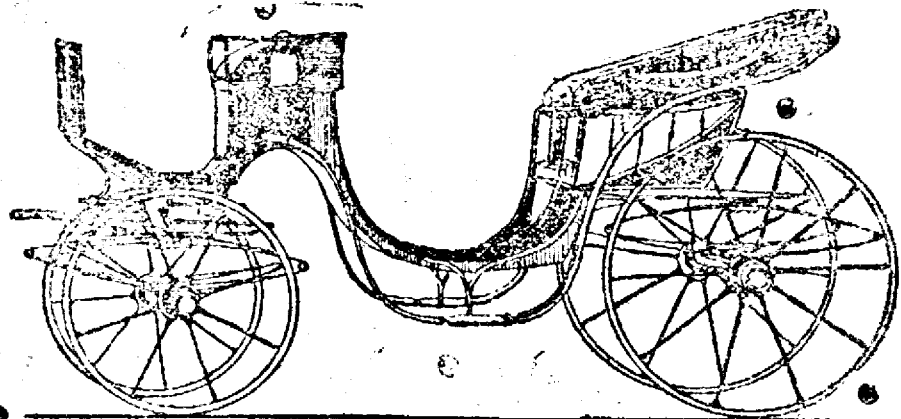
Recomandându-mă bunăvoinței și sprijinului publicului, făgăduiesc că cea mai de frunte năzuință mi va fi să servesc clientela culant, câștigând prin aceasta încrederea.

Brandes D. magazin de clasornice și giuvaericeale
Arad, piața Andrassy Nr. 8.

In fața bisericii catolice.

Szabó Testv. și Kleiber

atelier pentru fabricarea trăsurilor - A RAD, strada Kápolna Nr. 1 (vis-à-vis de cazarma)

Avem onoare a face cunoscut on. public și jur, că am deschis un atelier pentru pregătirea trăsurilor, conform cerințelor moderne de azi.

Bazați și pe experiențe îndelungate câștigate în renumite fabrici de trăsuri din țară promitem, că în atelierul nostru se pregătesc exclusiv numai lucrări de primul rang: stă: trăsuri cu tot felul de coarțe și fără coarțe; pregătirea și legarea cu feră a tot felul de instrumente agricole etc. Trăsuri vechi le schimbăm. Ținem în magazin articole noi și moderne trăsuri. — Rogând binevoitorul public, suntem cu stimă

Szabó Testvérek și Kleiber
fabricanți de trăsuri.

Bogat asortiment de

Parfumerii de Paști

dela 30 fil. până la 30 cor. de toate prețurile, mirosurile și calitățile .:

Fabricațiuni de :

Crown Perfumery
I. & E. Atkinson,
E. Rimmel
London

Houbigant, Roger & Gal-
: let, Piver, Guerlain, :
Pinaud, Soc. higienique,
- Violet, Bourjois & Co. -
Paris.

Lohse, Wolf, Kiel-
hauser, Mülhens
și alte mărci re-
numite.

Specialitate:

Uasiune de mărgăritare, trandafir, viorele etc.

De Dralle. (Extract fără alcool).

Apă de colonia originală și fabricațiune proprie, apă de colonia de Mülhens cu miros de viorele, trandafir, și mărgăritare provăzute cu dupuri stropitoare, — foarte practice pentru stropit. —

Cele mai fine extracte franceze pentru lichioruri, cu cari se pot prepara lichioruri de cea mai bună calitate în casă, pe cale rece.

Drogueria și parfumeria

la „Crucea roșie“.

Nestor Hanzu

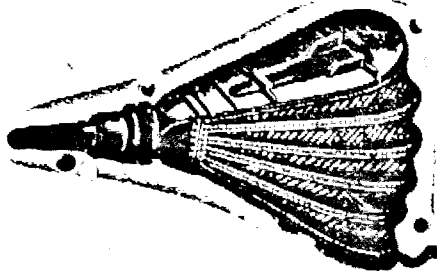
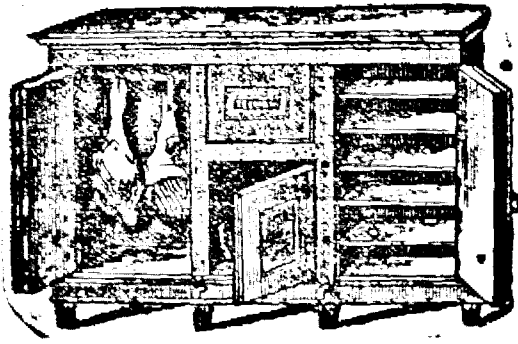
Telefon Nr. 455.

Arad, str. Weitzer János nr. 2.

Telefon Nr. 455.

(Palatul Minorităților).

Seemann József, lăcătuș tehnic, fabricant de mobile de fier, foi de suflat și dulapuri de gheață în Cluj (Kolozsvár) str. Malom nr. 20.

Recomandă hotelierilor, măcelarilor și în gospodăria casei dulapuri de gheață de la 2 cor. până la 500 cor.

lăcătarilor și faurilor foi de suflat excelenți.

măcelarilor, morarilor, comerțanților și domniilor

cântare

zecimale și centimale și cântare-poduri în diferite mărimi.

Institutilor, spitalelor, cafelelor și ospătărilor — tot felul de

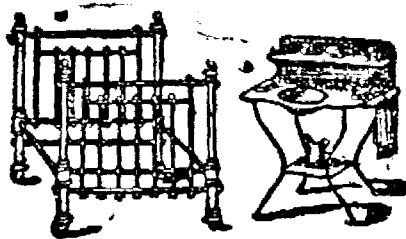
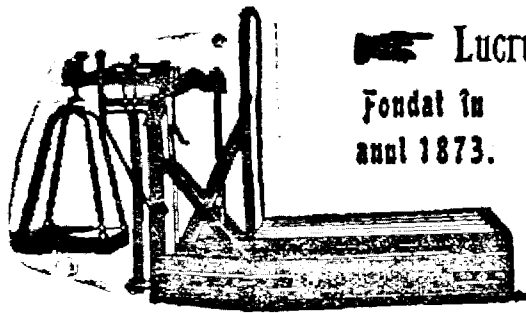
mobile de fier.

Primește tot felul de lucrări de lăcătărie ș. a. lucrări de fier pentru zidiri, porți de fier îngrădire de morminte și vetre de fier din material excelent cu prețuri moderate.

Acei cari cer, cu provocare la ziarul „Tribuna“, primesc catalog de prețuri ilustrat gratis și porto franco.

Lucrul bun nu e scump.

Fondat în anul 1873.

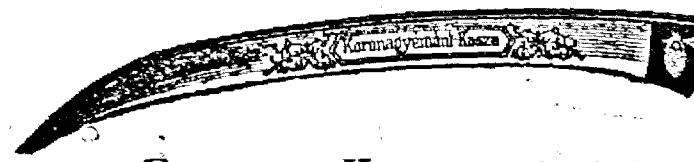
Piane și harmo

In salonul de pian
F.A. Kauffmann
Sibiu, Gr. Ring

se în piane numai dela firmele cele mai renumite „Zeitter și Winkelmann“, Braunschweig, F. Robert Reinhold, Viena. Belehradec, V. Lauberger și Gloss“, Viena. Kotykiewicz, V. A. Petrof, Königrätz-Viena. Estey-Organ, Leipzig. Reparaturi speciale solide și garantate.

Să ne credeți

că este în interesul D-voastră, dacă comandați — — coasa „Koronagyémánt“

Cu coasa „Koronagyémánt“ bătută odată se poate cosi ziua întreagă și deoarece e făcută din oțel, coase rele sau moi nu se găsesc între ele. Pentru trîmbița în bucăți garantăm.

75 80 85 90 95 100 110 cm. La comanda de Prețul: 1 buc. 1-80 1-90 2- 2-20 2-40 2-40 2-60 cor. una se da rîm Comanda se pot face prin trimis. banilor înainte sau pe lângă rîm

Lengyel Testvérek Kaposvár, Fő-utca 22 T.

MOBILE BUNE

cu prețuri favorabile

se găsesc în fabrica de mobile a lui

Reisz Miksa

Békéscsaba. în Nagyvárad

Sasutca Nr. 7.